

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

100. sayısında *Ekim*

Elinizdeki sayısıyla birlikte *Ekim*'in yayın faaliyeti 100. sayısına ulaşmış bulunuyor. Bu genel planda devrimci bir yayın organı için ulaşılması zor bir başarı değil. Fakat sözkonusu olan, bir hareketin ilk şekillenmesinde ve gelişmesinde temel bir rol oynayan **illegal** bir Merkez Yayın Organı'ysa; bu yayın organı gevşemek bir yana kendini sürekli pekiştiren bir polis rejimi koşullarında çıkıyorsa ve bu koşullar içinde bir kez olsun kesintiye uğramamışsa; ve nihayet, bu yayın organı son bir-buçuk yıldır 15 günlük düzenli periyodlarla çıkabilecek bir yayın temposuna ulaşmışsa, kabul edilmelidir ki, burada açık ve çarpıcı bir başarı vardır.

İllegal yayın faaliyeti doğal olarak dikkatli ve profesyonel bir organizasyon demektir. Böyle olunca, burada ilk bakışta göze çarpan, başarının örgütsel alanı ya da boyutu oluyor. Gerçekte ise bu başarının asıl alanı, ya da daha doğru bir ifadeyle asıl kaynağı, onu hazırlayan ideolojik-politik çizgidir. Devrimci bir örgütün ilk şekillenmesinde ve gelişmesinde illegal bir yayın organının oynayacağı kritik rol açık bir biçimde kavranamamış olsaydı eğer, bu başarıya da pratik-örgütsel planda ulaşamazdı. Ya da tersinden ve daha somut ifade edilecek olursa, polis rejimi koşullarında ve sola egemen legalist-tasfiyeciler geleneğinin en kaba biçimde yeniden tekrarlandığı bir dönemde, legal bir yayımla başlamanın illegal bir örgüt yaratma hedefini peşinen sakatlatacağı geçmişin deneyimleri de gözönüne alınarak açık bir biçimde kavranamamış olsaydı eğer, legal yayın kolaylığı varken illegal bir yayının zor ve meşakkatli yolunda ısrar edilemezdi. Bunun gerektirdiği irade ve kararlılık, her türlü güçlüğü ve dezavantaja rağmen ortaya konulamazdı.

Dolayısıyla başarının temel ideolojik

çizgimiz ve bu çizgide gösterilmiş pratik kararlılıktır. Nitekim bugün bizimle bu onuru paylaşmaktan yoksun kalanlar bu çizgide ısrar etme azmi ve yeteneği gösteremeyenler oldu. Saflarımızdan geriye düşenlerin istisnasız tümünde ortak olan bir temel zaaf, illegal bir örgütlenmeyi şekillendirmek hedefi ile illegal bir yayın organını bu doğrultuda etkili bir silah olarak kullanmak gereği arasındaki kopmaz bağı kavrayamamak olmuştur.

Çok bilinçli bir tercih yapmıştık ve onun tüm güçlüklerinin daha en başından itibaren farkındaydık. Fakat ortaya koyduğumuz iddiaların tutarlılığı ve dolayısıyla geleceğimizi tam da bu güçlüklerin kendisi sınavdan geçirecekti. Hareketimiz bu sınavdan başarıyla çıkmıştır. Bunun tartışmalı bir yanı kalmamıştır. 20 yıllık örgütlerin eridiği, çürüdüğü, nihayet dağıldığı son derece elverişsiz bir siyasal konjonktürde, yeni, genç, dinamik, katettiği mesafe katedeceği mesafenin güvencesi olan bir örgüt yaratılmıştır. Bugün Türkiye'de EKİM vardır. Her türlü kolaycılık reddedilmiş, zor olan tercih edilmiş, sonuçta başarılmıştır. Ve kuşkusuz bunun başarılmasında, bugün 100. sayısına ulaşmış *Ekim* temel bir rol oynamıştır.

Ekim, yayın yaşamının 50. sayısına henüz ancak ulaşmaktayken, geride kalan dönemde oynadığı rol üzerine şu değerlendirmeyi yapmıştık: "*Ekim*'in kusurları ve yetersizlikleri üzerine kuşkusuz çok şey söylenebilir. Bununla birlikte onun dört yıllık yayın yaşamı boyunca bir hareketin şekillenmesinde ve gelişmesinde oynadığı büyük rol yine de tartışılmaz. *Ekim*, devrimci hareketin geleneksel platformundan yaşanan köklü bir ideolojik kopuşun geliştirilmesinde, politik ve örgütsel bir kimlik ve varlık kazanmasında bir yayın organı olarak özel bir rol oynamıştır. *Ekim*'in sağladığı başarı geleneği yende kendisini aşmıştır. Dün hare-

ketimiz bir yayın organı olarak *Ekim* üzerinden tanınırdı; şimdi artık bir yayın organı olarak *Ekim* hareketimiz üzerinden tanınır ve anılır hale gelmiştir. Bu, *Ekim*'in kendi işlevini hiç değilse asgari bir başarıyla gerçekleştirdiğini kanıtlar." (sayı:49, Ekim '91)

Ekim'in daha o günden kendi işlevini hiç değilse asgari bir başarıyla yerine getirdiğinin kanıtlarından biri de, dört yıl boyunca hareketimizin yayın alanındaki tek organı olmaktan artık nihayet kurtulmaya başlamasıydı. Yayın alanındaki işlev farklılaşması teorik derginin çıkışıyla başlamıştı ve bunu çok geçmeden legal bir politik yayın organı izleyecekti. Fakat hareketin karşı karşıya kaldığı iç sorunlar (tasfiyecilik), teorik dergide kesintiye, politik yayında ertelemeye yolaçtı.

Olağanüstü Konferans, hareketin sorunlarını çözmede ve yeni bir ileriye atılışı gerçekleştirmede bir kilometre taşı olduğunu, yayın faaliyetleri alanında da gösterdi. *Ekim* Olağanüstü Konferansı izleyen ilk sayısından itibaren artık 15 günlüktü. '94 yılı başından itibaren ise artık aylık periyodlarla bir illegal gençlik yayın organına sahiptik. Bunu teorik derginin yeniden çıkışı izledi. Bugün ise 15 günlük ikinci bir politik yayma sahibiz.

Fakat kuşkusuz yanılığa düşmemek gerekir; yayın faaliyetinde çeşitlenme kendi başına bir başarı göstergesi olmak bir yana, çoğu kere bir amatörlik göstergesi de olabilir ve toplam yayın kalitesinde bir düşüş anlamına gelir. Kritik soru ve sorun şudur: Yayın çeşitlenmesi, hareketin toplam niteliğinde ve kapasitesinde açık bir gelişmenin olanaklı ve zorunlu kıldığı adımların mı bir ifadesidir? Böyleyse sorun yoktur ve işlev farklılaşmasında ifadesini bulan bu tür bir gelişme, hareketin çalışmasında yeni ufuklar ve olanaklar demektir. Yok böyle değilse eğer, birden fazla yayın aynı güçlerin bu yayınlar arasında bölünmesine, ya da aynı güçlerle birden fazla yayını omuzlamak zorunluluğuna yolaçorsa, işte bu durumda ileriye değil geriye doğru bir adım atılmış olur. Her yeni yayın, hareketin omuzlarına taşınması güç bir yük olarak biner. Eldeki güçlerin bu faaliyet içinde yıpranmasına ve nitelikte sürekli bir düşmeye yolaçar.

Hareketimiz yayın faaliyeti alanında her yeni adımı bu kritik sorunu gözönünde bu-

lundurarak atma yoluna gitmiştir. Yayın faaliyetlerimizdeki çeşitlenme ve işlev farklılaşması, hareketimizin gelişme düzeyine ve biriktirdiği güç ve olanaklara olduğu kadar, bugünkü gelişme ihtiyaçlarına da denk düşmektedir. Bir başka ifadeyle, hareketimiz bu yükü kaldıracak güçlere sahiptir ve ulaştığı gelişme aşaması atılmış bulunan adımları gerekli hale getirmiştir.

Fakat hemen şunu da belirtelim ki bu şu ana ilişkin bir durum tespitidir ve bu durumun hep sürmesinin kendiliğinden bir güvencesi de yoktur. Merkez Komitesi'nin önderlik fonksiyonu ve sorumluluğu kendini bu alanda sürekli ve dikkatli bir biçimde göstermek zorundadır. Bu tüm güçlerin akıllı ve planlı bir biçimde kullanılması sorunudur. Koordinasyon ve kollektivitenin en iyi biçimde gerçekleştirilmesi sorunu, bu çerçevede bir çalışma tarzı sorunudur. Hem eldeki güçleri en iyi biçimde değerlendirmek, hem her bir yayının işlevini özenle gözetmek ve bu çerçevede işlev kaymalarına izin vermemek, ve hem de, toplam yayın kalitesinde sürekli bir güçlenmeyi değişmez hedef yapmak gereklidir. Yayınların örgütün eğitiminde, yönlendirilmesinde ve pratik çalışmasında kendi rollerini en azami biçimde oynayabilmeleri (ve bu amaçla örgüt üzerinde sürekli bir denetim) ise sorunun bir başka boyutudur.

Politik yayınlı birlikte birlikte hareketimiz yeni bir sınavla yüzyüze kalmış durumdadır. Hemen akla gelebileceği gibi sınav bu yeni alanda değil, tam da Merkez Yayın Organı alanındadır. Zira sorun, MYO'yu zayıflatmadan, tersine güçlendirmeyi sürdürerek bir politik yayın çıkarma başarısı gösterebilmekte düşümlenmektedir. Unutulmalıdır ki, bizim için bugüne kadar tartışılmalı olan bir legal politik yayını kendi içinde çıkartıp çıkartamayacağımız değil, fakat bunu MYO'yu zayıflatmadan, onu ikinci plana düşürmeden başarıp başaramayacağımız sorundu. Komünistler, gelen aşamada, bunu artık başarabilecekleri inancıyla politik yayın adımını attılar.

Ve şimdi, sınav fiilen yaşanıyor. Şimdi çok kimse bizi tam da bu açıdan izliyor. Şimdi tutarlılık zamanıdır, tutarlılığı fiilen gerçekleştirme zamanıdır.

EKİM

Genel grev-genel direniş için ileri! Laf değil iş, söz değil eylem!

5 Nisan Kararları işçilere, emekçilere karşı sermayenin yeni bir topyekün savaş ilanidir. Düzen Kürt halkından sonra yeni bir saldırı cephesini de işçi sınıfına karşı açmıştır. 5 Nisan Kararları, bu devletin, sadece sermaye sınıfına, onun çıkarlarına, onun taleplerine karşı sorumlu olduğu ve onun emperyalizm ile işbirliği içindeki tekkelci kesimleri tarafından bizzat yönetildiği gerçeğini bir kez daha ispatlamıştır. Bu devlet, yüksek faizle aldığı ve sonra gene kapitalistlere dağıttığı dış ve iç borçları, işçi sınıfının, emekçilerin ekmeğinden çalarak ödemek zorundadır. Çünkü kapitalist borç soygunu çarkını döndürmek ile yükümlüdür. Bu devlet, kirli savaşı finanse etmek, sürdürmek zorundadır; çünkü sömürgecilik çarkını döndürmek ile yükümlüdür. Bu devlet batan ve batacak bankaların kol kanat germek zorundadır; çünkü kapitalist rant, faiz vurgunu çarkını döndürmek ile yükümlüdür. Bu devlet, sanayiye teşvik vermek, ücretleri baskı altında tutmak, işçileri kapı dışarı etmek zorundadır; çünkü kapitalist sömürü çarkını döndürmek ile yükümlüdür. Ve bu devlet, yukarıdaki çarklar altında sömürülenlerin, ezilenlerin ayağa kalkışını bastırmak zorundadır, çünkü ekonomik anarşi düzeninin hakimiyetini sürdürmek için, kapitalist devlet terörü çarkını döndürmek ile yükümlüdür.

İşte sermaye düzeninin 5 Nisan "istikrar" programı, bütün bu yükümlülüklerin dosta düşmana karşı bir kez daha ilan edilmesi anlamına gelmiştir. Bu yukarıdakiler için yapılacak harcamaların hiçbiri devlet ve düzen partileri nezdinde en küçük bir tartışma konusu bile edilmez. Düzenin „istikrarsızlığının“ yegane sorumlusu KİT'lerdir, KİT işçileridir. Üzerine 3 kuruş zam aldığımız, onu da enflasyon turpanı ile kat be kat geri verdiğimiz sefalet ücretleridir, bütçe açıklarının sorumlusu.. Ama bu yukarıdakiler değildir! Doğrudur, çünkü bu düzen bizim değil, onların

düzenidir. Bu düzenin işçilerin, emekçilerin taleplerine karşı, terörden başka hiçbir yükümlülüğü yoktur. Doğrudur, çünkü ancak yukarıdaki sömürü, soygun, terör çarkları döndüğü sürece, onların kurulu düzenleri "istikrar" içinde işliyor demektir.

Sermayenin sözcülerine bakılırsa, KİT'ler özelleştirilip, işçiler sokağa atılıp, ücretler eritilip, zamlar daha da körüklenip, buradan elde edilecek ek kaynaklar bu kirli savaş ve soygun bütçesinin açıklarına yamandığında ekonomi "istikrar"a kavuşacaktır. Evet, gerçekten de bunlar, ekonomiyi kısa bir süre için biraz olsun "rahatlatacak" önlemlerdir. Bu çürümüş düzen ömrünü bir kaç yıl daha uzatmayı başaracaktır belki. Ama bir de bu madalyonun diğer yüzü vardır; bu düzenin en "istikrarlı" olduğu zamanlar, emekçilerin, sefalet batağının tam da en diplerine yuvarlandıkları zamanlardır. Kirli savaş ve soygun bütçesinin açıkları yamandığında, işçi sınıfı düzen için yaptığı "fedakarlığın" karşılığını sefalet batağının diplerine daha da batarak alacaktır. Bu düzen altında başka türlü olması eşyanın tabiatına aykırıdır. Bu yüzden işçiler başlarını kaldırıp bu kurulu düzenin kendisini ve sonuçlarını bir bütün olarak görebilmelidirler. Bu ücretli kölelik düzeninin adı kapitalizmdir. Bu devletin adı kapitalist devlettir, sermayenin egemenliğini koruyup kollamakla yükümlüdür.

İşçi sınıfı yeni saldırılar karşısında direnmektedir ve direnmeye devam edecektir. Bundan kuşku duyan yoktur. Ama kapitalist devlet de işçi sınıfının direnişine karşı hiç de öyle kolayca boyun eğmeyecektir. Sermayeye karşı yükümlülüklerini yerine getirebilmek için o da canla başla çalışacak ve direnecektir. Bunda da kuşku olmamalıdır. Bu sınıf kavgası gerçeğini bilince çıkarmak, hazırlıklarımızı buna göre yapmak zorundayız. Buradan şu dersler çıkar: Zoru zor, direnişi ise ancak daha kararlı bir direniş bozar. İcazet ile, ağlamak,

sızlamak ile hiçbir sorunumuz çözülmez, bir arpa boyu bile yol alamayız.

Sermaye sınıfı hiç ağlayıp sızlanıyor mu? Bakın İMF'ye, TÜSİAD'a, MÜSİAD'a, TOBB'a. Onlar kendi sınıf çıkarları doğrultusunda her gün yeni eylem kararları alıyorlar ve devlet, MGK, hükümet, düzen partileri, parlamento, basın, DGM, MİT, kontrgerilla yani emirleri altındaki devasa bir „ordu“ vasıtasıyla bu kararları ivedilikle hayata geçiriyorlar. Ağlayıp sızlayan, icazet bekleyen sadece sendika bürokratları. TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK bürokratları, sermayenin yasaları, yasakları arkasına sığınıyorlar, sözde bunları gerekçe gösteriyorlar eylemsizliklerine. Bilmiyorlar mı, sermaye işçi sınıfına, Kürt halkına, devrimcilere, komünistlere saldırırken kendi yasalarını bile tanımıyor, "bu mızrak bu çuvala sığmaz" diyor ve bildiğini okuyor. Oyunu kurallarına göre oynuyor. Peki biz mi boyun eğeceğiz onların yasalarına? Taşları bağlayıp köpekleri ortalığa salan bu düzen, azgın darbeler indirirken işimize, aşımıza, onun yasaklarıyla elimizi kolumuzu mı bağlayacağız, gelip de bizi kolayca yere sersin ve üzerimizde tepinsin diye? İşte böyle yapmamızı istiyor, koltuk düşkünü sendika bürokratları ve düzen hizmetkari partiler. "Demokrasinin bekçisiyiz, ama Kürtlerin eşitlik taleplerine karşıyız, işçilerin, memurların, öğrencilerin sömürü ve baskılara karşı protesto gösterisi yapmasına karşıyız, işçilerin, memurların, öğrencilerin sömürü ve baskılara karşı protesto gösterisi yapmasına karşıyız, demokraside her şeyin bir yolu yöntemi var, yasalar var, yasaklar var!" İşte böyle diyor sermaye demokrasisinin sağlı sollu bekçileri! Hayır, bu yol bizim yolumuz değil, bu yöntem bizim yöntemimiz değil! Bu demokrasi bizim demokrasimiz değil!

İşçi sınıfı da bir ordu, hem de bu düzene karşı sonuna kadar ve en kararlı savaşım verme ve sınıfsız sömürsüz yeni bir toplum kurma yeteneğine sahip olan yegane ordu. Ama örgütsüz ve bilinçsiz olduğu sürece dağınık, eylemlerine kurtuluş yolunu gösterecek bir kurmaylar topluluğunu -öncü partisini- yaratamadığı sürece güçsüz, düzenin hain tuzaklarını, işbirlikçilerinin barikatlarını aşamadığı sürece şaşkın.

Bu ordu, ancak bilinç, örgütlülük, birlik ve kararlılık ile devrimci sınıf örgütlenmesinin önderliği altında muzaffer olabilir.

Karşımızdaki güç örgütlü mü, öyleyse biz de örgütlenelim! Karşımızdaki gücün elinin altında yalan kusan dev bir medya mı var, öyleyse biz de propaganda ve ajitasyonu yükseltelim, devrimci yayın faaliyetini daha fazla destekleyelim, güçlendirelim, yaygınlaştıralım! Karşımızdaki gücün işkencehaneleri mi var, bizim de çözülmüz devrimci irademiz var! Karşımızdaki gücün ordusu, polisi, copu, silahı mı var, bizim de devrimci sınıf bilinci silahımız var, devrimci sınıf öfkesi silahımız var ve bunları ustaca birleştirerek yaratacağımız devrimci sınıf eylemi silahımız var, onu kuşanalım! Silkinelim, pasımızı atalım, ayağa kalkalım, yumruklarımızı sıkalım, kavga alanlarına çıkalım, birleşelim, direniş barikatlarını örelim! Bir de o zaman bakalım, hangi güç durabilecek bu gücün karşısında!

Bütün eylemlerimizin içeriğine damgasını vurması gereken şu gerçeği hiçbir zaman akıldan çıkarmayalım: Kurtuluşumuz sadece tek sineklere karşı mücadele ederek değil, bir avuç sömürücü asalağın saltanatına hizmet eden bu kapitalist bataklığın kendisini kökünden kuruttuğumuz zaman gerçekleşecektir. Bizim mücadele ile bu düzen altında kazanacağımız şeyler elbette vardır, ama kurtuluşumuz için bu düzenden bekleyeceğimiz hiçbir şey yoktur. Boşuna değil, işte bu yüzden kurtuluşumuzun kıızıl bayrağı üzerine sosyalist devrim yazıyor.

Öyleyse genel grev-genel direniş mücadelesini, sadece sermayenin saldırılarını göğüslemekle kalmayacak, aynı zamanda, parti ve devrim yolunda işçi sınıfını eğitecek, örgütleyecek, seferber edecek bir mücadele okulu olarak görmeli ve önümüzdeki sürece buna uygun bir içerik ve biçimle müdahale etmeliyiz. Boş sözlerle, kuru laflarla işçi sınıfını oyalama, hedefini sapırma, eyleminin önüne barikat çekme görevlerini üstlenen hain sendika bürokratlarının ve köle ruhunu kapitalizme satmış tüm mücadele kaçkınlarının yüzüne şu sloganları çarpmalıyız.

Söz değil eylem, laf değil iş, genel grev-genel direniş!

Kahrolsun kapitalizm! Yaşasın sosyalizm!

Dinsel gericilik ya da kemalist laiklik Düzen kitlelere sahte ikilemler dayatıyor

Dinsel gericilik, daha somutta ise "Refah Partisi olayı" son dönemde siyasal arenada ve medyada üzerinde en fazla gürültü koparılan olgulardan biri olmuştur.

Bu yazının sınırları içerisinde Türkiye'de dinsel fanatizmin oynadığı rolün ve RP'nin siyasal etkinliğinin tahliline girmeyeceğiz. Komünistlerin daha önce bu konuya ilişkin ortaya koyduğu genel bakış açısını temel alarak, burjuvazinin Refah Partisi ve islami gericilik üzerinden yürüttüğü politikalara daha yakından bakınakla yetineceğiz.

Düzenin ikiyüzlü bir irtica aleyhtarlığı eşliğinde ve laiklik motifini öne çıkararak Kemalizmi diriltme çabaları, yerel seçimlerden çok daha eski bir geçmişe sahiptir. Uğur Mumcu olayı ve Sivas katliamı, yakın dönemde din olgusunun burjuvazinin elinde ne denli kirli bir silaha dönüştüğünü gösteren en bariz iki örnek oldular.

Her iki olayda da devlet ile fanatik din odakları arasında kirli ve kanlı bir işbirliği söz konusudur. Uğur Mumcu cinayetinde daha gizli kapaklı olan bu işbirliği Sivas katliamında apaçık ortadadır. Devlet dini gericiliği önce her türlü olanaklarla donatmış, kurumsallaştırarak adeta koynunda büyümüştür. Ardından ise hedef göstermiş, kışkırtmış ve provokasyon ortamı yaratmıştır. Bu noktadan sonra tetiği çekenin, kibriiti çakanın gerçekte hizbi-kontra mı yoksa basbayağı kontrgerilla mı olduğu işin özüne ilişkin bir şeyi değiştirmemektedir. Gündem değiştirilmiş, toplumda düzene karşı biriken tepkiler medya aracılığıyla canavarlaştırılan şeriata yönlendirilmiş, ya şeriat-ya burjuva laikliği ikilemi ile gerisin geri düzene bağlanmıştır.

'70'lerin devrimci yükseliş döneminde düzen başka bir oyun sahnelemek gayretindeydi. Faşist çeteler aracılığıyla bir yandan devrimci güçler kanlı bir tarzda sindirilmeye çalışılıyor, öte yandan ise kitleler nezdinde sağ-sol çatışması görüntüsü yaratılmak isteniyordu. Devrim ile karşı-devrim saflarının gittikçe netleştiği bir aşamada, sınıf mücadelesinin içeriği çarpıtılmış bir "sağ-sol çatışması"na indirgenerek geniş yığınlar tarafsızlaştırılmak,

mücadeleden yaltılmak isteniyordu. Bugün topluma suni bir tarzda pompalanan irtica-laiklik ikilemi o gün yaşananlarla benzerlik gösterse de gerçekte birçok bakımdan farklıdır (ki günümüzde yalnızca dinsel gericilik değil, faşist çetelerin de devlet tarafından özel bir politika doğrultusunda yeniden devreye sokulduğu unutulmamalıdır). Kürdistan'dan farklı olarak Türkiye'de henüz devrimci bir yükselişten bahsetmek olanaksızdır. Ancak sermaye düzeninin derin ekonomik ve siyasal krizine koşut olarak yükselen toplumsal muhalefet ve emekçi halkın düzene karşı biriktirdiği tepkiler burjuvazinin rahatını günden güne kaçırmaktadır. Düzen kendisine karşı biriken hoşnutsuzluğu ve tepkileri, henüz kendiliğinden ve dağınık bir karakter taşıdığı bir aşamada, sahte gündemlerle saptırmak ve suni hedeflerle düzeniçi kanallara akıtmak istemektedir. Dini bu uğurda bir araç olarak kullanan sermaye düzeni bir taşla iki kuş vurmaya amaçlamaktadır. Bir yandan, düzen dışı bir söylem kullanan, anti-kapitalist ve anti-empyralist bir sahte görünüm çizmeye özen gösteren dini gericilik kullanılarak, sosyalizm alternatifinin zayıf olduğu bir konjonktürde, düzene yönelen tepkiler, düzen içinde tutulmaya çalışılmaktadır. Öte yandan ise, irtica tehlikesi sopası ile tehdit edilen kitlelere ya şeriat ya Kemalizm, ya dini fanatizm ya burjuva laikliği şeklinde sahte bir ikilemle gerçekte tek bir seçenek dayatılmaktadır: düzen!

Sermaye devletinin dini bu ikili tarzda istisnayı yerel seçimler döneminde çok açık bir tarzda sergilenmiştir. Bir yandan RP Kürdistan'da, "bölücülük" yapmak da dahil her türlü imtiyazla donatılmış bir devlet partisi olarak PKK'nın karşısına çıkarılmıştır. Öte yandan ise metropollerde RP üzerinden yaratılmaya çalışılan şeriat korkusuyla Kemalizme kan taşınmaya çalışılmıştır.

Ancak bu taktiğin her iki cephede de gerçek bir başarı sağladığı söylenemez. Kürdistan'da RP'nin başarısı görecelidir. Aldığı oy oranı boykota katılım ile karşılaştırıldığında cüzidir. Ayrıca devrimci cepheden bir "oy" transferi de söz konusu değildir. RP'ye giden oylar büyük çoğunluğu ile karşı devrim-

min oylarıdır. Küçük bir oranı ise Kürt halkının en geri, bilinçsiz ve asimilasyona en yakın kesimine aittir.

Türkiye’de ise düzenin RP üzerinden yürüttüğü politikanın iflası çok daha açıktır. Yerel seçimler döneminde, burjuva medyanın tüm olanakları seferber edilerek RP’ye karşı yaratılmak istenen toplumsal histeri geri tepmiştir. Yalnızca RP’nin oyları değil, “adil düzen”in siyasal etkinliği ve popülaritesi de, bu sayede düşmek yerine artmıştır.

Bu olgu birçok açıdan dikkat çekicidir. Seçim sonuçları herşeyden önce kemalist ideolojinin tükenişinin tescili olmuştur. Tüm cumhuriyet tarihi boyunca burjuva düzenin temel ve en güçlü ideolojik dayanağı olan Kemalizm kitleler nezdinde artık iflas etmiştir. Kemalizm düne kadar toplumsal bir tabuydu. Değişik toplumsal katmanlar arası yapıştırıcı işlevi gören bir “milli ideoloji” olarak kutsanmaktaydı. Gericici-burjuva karakterinin üstü örtülerek geniş yığımlara “sınıflar üstü” olarak lanse ediliyor ve bunda başarı sağlanıyordu. ‘70’lerden beridir bu artık gitgide etkisini yitirmektedir.

Gelenen aşamada burjuva düzenin kitleleri kendisine bağlayacak bir alternatif yaratamaması, yalnızca tek tek düzen partilerinin aşınmışlığı ve yıpranmışlığı ile sınırlı değildir. Ondan da öte, tüm düzen partilerinin dayanmaya çalıştığı bir tür üst ideoloji olan Kemalizm de yığınlar nezdinde inandırıcılığını gittikçe kaybetmekte, dahası tepki toplamaktadır.

Kitlelerin RP’ye yönelimi dinsel motiflerden çok düzene tepki temelinde olmuştur/olmaktadır. Her yanıyla çürümüş ve kokuşmuş sermaye düzeninin elbirliği içerisinde “Adil Düzen”e saldırması, düzen dışı bir demagogik söylemle kendisine gerçekte düzende daha geniş bir yer açmaya çalışan RP’nin sahte altermatifini yıpratmak yerine, tersine kitleler nezdinde daha inandırıcı kılmaktadır.

Düzen ile dinsel gericilik arasındaki dolaysız çıkar ilişkisine rağmen yaşanan bu pürüzler ve çelişkiler şaşırtıcı olmamalıdır. Bu ilişkide düzen açısından bugün için öne çıkan yön şeriat sopasıyla geniş yığınları gerisin geri laik-kemalist sömürü düzenine bağlama isteğidir. Fakat temelinde, el altından beslenen, yedek lastik olarak hazırlanan ve kuşkusuz tüm alternatifler tüketildiğinde düzenin kendisini yeniden tahkim edebileceği bir ılımlı islam modeli yatmaktadır. Bu daha şimdiden Kürdistan’da ve özel savaşın hizmetinde denenmektedir. Fakat öte yanda düzenin bugüne kadar kendisine sunduğu tüm olanaklardan en iyi şekilde yararlanmış ve, Arslan

tam da bu sayede güçlenen ve bugünkü gücüyle yedek lastikten çıkıp direksiyona geçmek isteyen bir RP vardır. Gerçek çatışma buradan, zamanlamadan doğmaktadır.

Kıscacası RP ile düzen arasındaki çıkar birliği genel ve uzun vadeli, çıkar çatışması ise tali ve dönemselidir. Geleneksel burjuva partilerin inandırıcılığını kaybettiği, kemalist ideolojinin tükenme noktasına geldiği bir aşamada, düzen kitlelere sunulan sahte alternatiflere oynamaya devam edecektir.

Düzen iki seçenek üzerinden hesap yapmaktadır. Yıpranmış ve tükenmiş burjuva partilerinin başaramadığını belki sol reformizm yerine getirebilir. Kemalist İP ile sendika bürokratlarının kurma hazırlığında olduğu sahte “işçi” partisi, daha bugünden Kemalizme taze kan taşıma misyonuna adaylar. Bundan bağımsız olarak hem sol ve hem de din motifli reformizm önümüzdeki dönemde palazlandırılacaktır.

Düzen bir yandan sahte sosyalizm alternatifiyle işçi-emekçi yığınların nispeten daha ileri ve bilinçli tepkilerini gerisin geri düzene eklemlmeye, öte yandan ise alt sınıfların daha geri ve ilkel tepkilerini dinsel gericilik ağıyla tutmaya çalışacaktır. Yukarıda dinsel gericilik için din motifli reformizm kavramı yersiz değildir. Zira yalnızca RP değil, diğer radikal islami akımlar da dinsel temelin yanısıra ve ondan ziyade reformist-popülist bir temelde gelişmektedirler. Kullandıkları söylem ve öne çıkardıkları temalar, ’80 öncesi sol popülist söylemle şaşırtıcı bir benzerlik göstermektedir. Daha da önemlisi uzandıkları kesimler de, dün küçük-burjuva radikalizmine kan vermiş aynı katmanlar (gecekondular, göç olgusuyla metropollere taşınan, feodal kültürle yoğrulmuş yoksul emekçi halk, küçük esnaf vb.) olmaktadır. Ancak dinsel gericiliğin işçi sınıfı içerisinde de kendisine bir etkinlik alanı açtığı gözardı edilmemelidir. Anti-kapitalist, anti-emperyalist söylemi, düzen-dışı, radikal görünümü ile özellikle de sınıfın daha geri ve bilinçsiz kesimleri nezdinde bir alternatif olabilmektedir.

Unutulmamalıdır ki, sosyalizmin gerçek devrimci içeriği ile henüz emekçi sınıfların nezdinde güçlü bir alternatif olamadığı koşullarda, işçi ve emekçi yığınların sistem dışı arayışlarını düzenin çıkmaz sokaklarında boğmak hiç de zor olmayacaktır! Komünistler bunu özenle değerlendirmeli, görev ve sorumluluklarına bu bilinçle yaklaşmalıdırlar. Devrimci sosyalist bir alternatifi kitleler nezdinde güçlendirmek için çok büyük bir çaba

Gebze direnişi ve küçük-burjuva devrimciliğinin iflası

Direnişin en büyük şansı, kamuoyu desteğini arkasına alması, Gebze emekçilerinin yoğun desteğine sahip olmasıdır. Bir direnişin esas dinamizminin içerde olduğu gerçeği gözönüne alındığında, dış desteğin anlamının iç dinamizmle olan bağlarıyla anlaşılabilir. Direniş bu bakımdan kendi çelişkilerini koruyor. Dış desteğin gücüne orantılı bir iç gücün olmaması bir dezavantajdır. Gebze belediye işçilerinin siyasal bakımdan geriliğinden çok sözde devrimcilerin kendi geriliklerinin sıkıntılarını yaşıyor direniş. Çünkü işçiler kavga istemekte ve bu bakımdan yüksek bir moral içindeler. Kuşkusuz tüm işçilerin aynı coşkuyu taşıdığı söylenemez. Ancak en az 300 kişinin bu çizgide olduğu açıktır. Bir direnişte bu sayıyı etrafında toplayan bir komite, tüm işçilerin desteğini arkasına almış ve direnişi yarı yarıya kazanmış demektir. Yeter ki direniş komitesi proleter bir bakışla ve devrimci yöntemle doğru bir durum değerlendirmesi yapılabilsin, işçileri içinde bulundukları siyasal koşullar hakkında aydınlatarak net bir direniş çizgisi oluşturabilsin.

Popülist devrimcilerin bu çapta olmadıkları bir kez daha ortaya çıkıyor. Direniş, net bir çizgi etrafında değil, kararlı işçilerin yoğun çabalarıyla, dar pratikçi bir emekle sürüyor. Bu enerjinin ve coşkunun süreç içinde bitebileceği, dış desteğin süreç içinde azalmasıyla birlikte bu iç dinamiklerin olumsuz etkilenebileceği açıktır. Kitlelerin bilinçli bir yönelime sokulabilmesi için direnişin siyasallaşması ve işçilerin devrimcilerle olan kopukluğu giderilerek güvenlerinin sağlanması gereklidir. Ükümüzde "yasadsızlık", "terörist", "anarşist" vb. kavramlarla yaratılan ve buna devlet terörü eklenildiğinde oluşan burjuva meşruiyet anlayışı kitlelerin bilincinde belli bir etki yaratmıştır. Korku tüneline girmiş gibi bir terör sendromu içinde yaşanılmasını koşullandırmıştır. Özellikle Gebze'deki TKP ve DY artıklarının ve sözde devrimci geçinen gerçekte reformist olan çevrelerin bu sendrom içinde hareket ettikleri direnişle daha açık ortaya çıkıyor. Polis korkusu, bu çevreleri polisle dostluğa itiyor. Polisin, yani işkence yapan, gözaltında kaybeden, sokak infazlarında bulunan, Kürt köylerini yakan, köylüleri kurşuna dizen, her türlü ahlaksızlığı mübah gören,

emeğe ve insana düşman polisin, "emekçi kardeşimiz" olduğunu ve görevini yaptığını ilan eden ve defalarca işçilerin kafasına değişik ağızlardan empoze etmeye çalışan işte bu çevrelerdir. Katiller sürüsünü insan gören kafalar, bir de kendilerini devrimci diye lanse ediyorlar. Devrimcilikleri şöyle kalsın sıradan bir insanın hissettiklerini bile hissedemeyen, kendi dışındakilere kulaklarını tıkamış kimseler, kitlelerin tepki ve öfkelerini taşkınlık ve aşırılıkla nitelemekten de geri durmuyorlar. Kitlelerin bu tepkilerini doğru değerlendir, buna uygun taktiklerini öneren komünistler ise "hızlı" ve "aşırı" olarak nitelenebiliyor bu çevrelerce...

Yine bunlar duyurgalarını her türlü değişime ve hareketliliğe kapatmışlar, kitlelerin geri bilincini görmekte de büyük bir ustalık gösteriyorlar. Sürekli onların geri duygularıyla oynayarak kendilerine bir yer edinmeye, mevcut yerlerini korumaya ve düzen içi konumlarını sınıfa ve devrime uzak duruşlarını gizlemeye, hatta haklı göstermeye çalışıyorlar. Sosyal demokratlaşarak düzene adapte olan bu çevreler, düzeni yıkmaya çalışan komünistler ve devrimciler açısından düzen cephesinde sayılacaklardır. Her kim burjuva partilere çalışmışsa, gerekçe ne olursa olsun, o düzene hizmet etmiş demektir. Üstelik devrim içinden çıkarak bunu yapmışsa ihanet içindedir. Kendi tutum ve davranışlarını devrimcilere maletmeleri affedilemez bir yaklaşımdır. Her kim kitlelerin gözünde yeterince teşhir edilmiş devleti, kolluk güçlerini, kiralık katillerini şirin göstermeye, kitlelerin gözünde meşrulaştırmaya çalışırsa, o katıksız devrim düşmanıdır. Sınıf davasına ihanet etmiş bir kişiliktir. Bu tür yaklaşımların ve kişiliklerin üzerine amansızca gitmek her komünistin temel bir görevidir. Bu tortuları sınıfın özünden temizlemedikçe sağlıklı adımlar atmak, sınıfı ilerletmek mümkün değildir.

Hele güya "silahlı mücadele" anlayışına sahip, devrimci kitlelerden kopuk (esasinda onlara güvenmeyen), yapıları sansasyonel eylemlerle tüm kitleleri (zira sınıf bakışçıları yoktur, işçi sınıfı ve sınıf mücadelesi onlar için hiçbir şey ifade etmiyor) bilinçlendirerek ayaklandıracaklarını sananların, bugün en pespaye kitle dalkavukluğuna soyunmaları çok ilginçtir, ancak şaşırtıcı değildir.

Zira küçük-burjuva sınıf ideolojisinin birbirini tamamlayan iki yüzüdür bu. Bir yandan kitleden kopuk bireysel eylemler, öte yandan sınıf hareketi içerisinde ekonomist mantık. Küçük-burjuva öfke ve küçük-burjuva düzen içi konumu, kendini genel düzlemde tam bir acizlik olarak gösterir. İşçi sınıfı hareketinin sorunları ile iktidar sorunu arasındaki diyalektik bağ koparıldığında, devleti oluşturan tek tek kurumlara ve bireylere yönelik eylem içerisine girmek, öte yandan kitle hareketi içinde artçı konumda bulunmak, kaçınılmaz oluyor. Orada kitlelerin geri bilinci kitle kuyrukçuluğuna temel bir gerekçe iken, burada aynı gerilik onun dışındaki bir eylemlilikle aşılma isteniyor. Her ikisi de kitleyi düzenin kucağına atmaktan başka işe yaramıyor. Küçük-burjuva sınıf doğasından kaynaklanan bu çelişki işçi sınıfının siyasallaşması ile çözümlenebilir. Sorun olmaktan çıkar.

Bu çevreler, bu çelişkiyi kendi sempatizanlarına hatta kendilerine bile anlatmakta güçlük çekiyor olmalı. Devrimciliği kaba kuvvete indirgeyen, bireysel şiddetle sorunları çözeceklerini sanan bu çevreler, acizliklerini ve çözümsüzlüklerini direniş boyunca da gösteriyorlar.

Kafa sayısını her şeyden önemli gören, güce tapan bu çevreler, devletin gücü karşısında secde etmekten geri durmuyorlar. Polisle kolkola, burjuva partilerle içiçe direnişi götürmeye çalışıyorlar. Direniş daha baştan K.Nebioğlu'nun geldiği akşam satılmıştı, ama bunu uygun bir ortamda yürürlüğe koyacaklar. Buna sözde komiteyi de alet etmekten geri durmuyorlar. Sendika da bu aynı çevrelerin elindedir. Hem komitenin içinde hem de dışında direnişi pazarlık konusu haline getirmeye ve kendilerine hem pay biçerek, hem de çıkar sağlayarak mevcut konumlarını kurtarmaya çalışıyorlar. Hele kimi dönemler, bu direniş sayesinde yeni bir kimlik peşindeler. Eski imajlarını tazelenmeye çalışıyorlar.

Her şeye rağmen direnişin kendisi işçi sınıfının sermayeye karşı mücadelesinde önemli bir kazanımdır. Öteki şeyler yanında anlamını, toplumun her sosyo-politik kesiminin (küçük-burjuvaziden burjuvaziye, küçük-burjuva sosyal-demokratlardan komünistlere kadar) kendi çözümlerini ortaya koymasında ve bunlar için çaba harcamasında bulmaktadır.

Gebze'den Ekimciler

Gebze direnişi ve görevler

Sınıf hareketinin bugünkü süreci komünistlerin bugünkü görevlerine de işaret ediyor.

İçinde bulunduğumuz süreç özetle; sermayenin saldırılarının boyutlanarak sürmesi ve sınıfın bu saldırılara cevap vermekte zorlanmasıyla önderlik arayışının artması, bu arayışlara herkesin bir başka türlü cevap vermesi, işçi sınıfının bu cevaplar içinde kendi sınıfsal nitelik ve özlemlerine en uygun olanı, bizzat kendi eylemi içinde seçmek durumuyla karşı karşıya bulunmasıdır.

Sermayenin, 5 Nisan pake-tiyle yoğunlaşan saldırısı karşısında önce bocalayan, adeta ne yapacağını şaşırان işçiler, nihayet ilk tepkilerini ekonomik bir boyuttan (tensikatlar karşı direnişler) göstermeye başladılar. Çeşitli belediyelerde ardırdına yaşanan

toplu tensikatlar ilk direnişlerin de bu işletmelerde başlamasını getirdi. Direnişlerin ekonomik boyutu, sadece işe dönme talebinden değil, ekonomist (sendika ve politikalar) önderliklerinden de kaynaklanıyor. O derecede ki; azımsanmayacak bir zamandan beri, işçi sınıfının kendiliğinden mücadelesi bile ekonomik taleplerle politik talepleri birleştirmeye, ekonomik taleplerini politik mecralarda aramaya başlamasına karşın, bugünkü eylemlerin "önünde" yer alan ve aralarında "önünde yer alma" kavgası veren politik yapılar, bu kendiliğinden gelişmenin bile gerisinde kalarak ve sınıfı geriye çekmeye çalışarak, ona, ekonomik taleplerle sınırlı bir mücadeleyi dayatmaya çalışıyorlar. Kendi geriliklerinin

"sınıfın geriliği" iftira ve demagojisidir.

Sınıfın geriliği, her ne kadar bilinen ve kabul edilmek zorunda olunan bir gerçeklikse de, bu, ne sınıf kuyrukçularının iddia ettiği düzeydedir, ne de bundan çıkarılacak sonuç onların çıkardığı olmalıdır. Sınıfın geriliği, ihtiyacı olan politik önderlikten yoksunluk "geriliği"dir ve asıl sorumluluk suçlanan sınıfın kitlesi değil, sınıfa karşı hala sorumluluk duymayan ve üstlenmek istemeyen geri politik yapılardır. Böyle bir durumda yapılması gereken de, sınıfı o "geri" durumuyla kaderine terketmek değil, geriliğin altilmesi için gereken devrimci görevin yerine getirilmesi, sınıfın en kısa zamanda, politik bir yapıda birleşmesi için mücadeleyi yükseltmektir. Çünkü

işçi sınıfı ancak kendi politik mücadelesi içinde, politik öncünün yaratması sürecine aktif olarak katılabilir.

Oysa, bugünkü eylemlerde, adı politik bazı yapılar, hareketin politikleşmesinin önünde resmi "barikat"lar oluşturmayı adeta kendilerine görev edinmiş gibidirler. Politik sloganların, kitlenin gıyabında, tepeden ya da sendika da oluşturulmuş, gayrimeşru komitelerin gücüne sığınarak yasaklanması, sürekli bir öfke yatıştırıcılığına soyunulması, işverenle, polisle, kaymakam, vali ve burjuva partiler gibi devlet kuruluşlarıyla işbirliği ve uzlaşma arayışları vb. barikatın ilk akla gelen davranışlarıdır.

Komünistler, daha bu sürece girmeden çok önce, ilk belirtirinde durumu tespit ederek, "sınıf hareketinin engelleri"ne işaret etmişlerdi. Bu engeller bugün hızla ortaya çıkıyor, sadece komünistlerin değil, ama sınıfın kitlelerinin de görüp kavrayacağı kadar açıktan çalışıyorlar.

Bu açıklık hem işçi sınıfı hem de işçi sınıfı devrimcilerine bir olanağı sunuyor. Bağımsız sınıf politikasıyla, her renkten burjuva ve küçük-burjuva politikaların ayrışması ve sınıfın komünistlerle buluşmasının zemini...

Komünistler süreci iyi değerlendirmeli, sınıfsal çıkarların gereğini yerine getirebilecek politikaları zamanında yaratıp hayata geçirmeyi başarmalıdır. Bugün için gerekli olan, hızla yayılma eğilimi gösteren sınıf hareketinin birleşik ve militan bir mecraya akıtılmasıdır. Bu, yerel eylemlere gerekli müdahalenin zamanında yapılabilmesiyle, müdahale ise "engel"lerin aşılmasıyla olanaklı görünüyor.

Gebze deneyi, komünistlere, gerçekten nasıl bir engelle karşı

karşıya olduklarını göstermek açısından oldukça zengin örneklerle sahiptir. Sermaye devletinin kolluk güçlerinin bile müdahaleye cesaret edemediği koşulların bulunduğu bir ortamda, "Kahrolsun sermaye diktatörlüğü, yaşasın sosyalizm!" gibi sloganların, sınıf hareketinin bu yeni engelleri tarafından yasaklanmaya çalışılması, aynı davranışın yazılı materyallerin dağıtımı sırasında da gösterilmesi, hatta, sınıf hareketinin çıkarlarını ön plana alan hassas politikalar üretilmediği takdirde, onarılması olanaksız yaralar açacak gelişmelere yol açabilecek davranışların (fiili saldırı) gösterilebilmesi, komünistlerin ne denli özenli bir çalışma yürütmesi gerektiğini bir kez daha kanıtladı. Bu kişi, ya da grupların, polisle işbirliğini hangi boyutlara vardırabileceklerinin hiç bir kıstası kalmadığı çok açıkken, komü-

nistler, gerek kendilerini gerekse öncü işçileri deşifre edecek ilişki ve davranışlardan özenle uzak durmak, eylem sürecinde bu tür kişilerle ikili sürtüşmelere girmekten özenle kaçınmak, yanlışlara karşı bireysel tepki göstermeyi değil, tepki örgütlemeyi öğrenmek zorundadırlar. Gerici önderlikleri altetmek kolay değildir ama zorunludur. Bunun için ise eylemin içinde ve başında olmak gerekir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, işçilerin geriliği her ne kadar verili bir durumsa da, ne komünistler en geri işçilerle yola koyulmak zorundadır, ne de bu gerilik, çıkarlarını farkedemeyecek düzeyde bir hamkafalıktır. Bu nedenle sorun, kiminle ve nasıl başlayacağını doğru saptamakta yatmaktadır. Bir kez daha komünistler, sınıfa öğretmeyi başardıkları kadar sınıftan öğrenmeyi de başarmalıdır...

EKİM Bölge örgütü'nün "Gebze'nin Kağıthane Olmasına İzin Vermeyelim!" başlıklı bildirisi'nden...

Sermaye devletinin Refahlı belediye işvereni eliyle uyguladığı kıyım karşı direnmekten başka çıkar yolunuz yoktur. Doğru olanı yapıp, işten atılanı-atılmayı ile birleşip direnişe geçtiniz. Hala kararlıca direniyorsunuz. Belediyenin önüne kurduğunuz çadırlarla Gebze'ye adeta bir direniş kendi görünümünü kazandırdınız. Bütün işçilerin, emekçilerin, devrimci ve komünistlerin gözü sizin üzerinizde.

Kararlılığınızı koruyun, birliğinizi daha da güçlendirin. Uzlaşmacı, reformist sendikacıların oyalayıcı, aldatıcı sözlerine kanmayın, sizleri kendi sefil ve küçük çıkarlarına alet etmelerine izin vermeyin. Kurulu direniş komitesinin sendikanın (ve sendikacıların) denetimi altına alınıp- işlevsizleştirilmesi çabalanna karşı koyun. Varsa, uzlaşmacı unsurları komiteden uzaklaştırın. İcinizde kararlı ve mücadeleci unsurları görevlendirip komiteyi güçlendirin. Daha işlevli hale getirin.

Direnen işçiler yalnızca yakınlarınız değil sınıf kardeşlerinizdir. Sermayenin bu saldırısı size de yöneltilmiş bir saldırdır. Direniş sizin de direnişinizdir. Yerel seçimlerde sermaye partilerinin çağrılanna uymadınız. 30 bin kişinin oy kullanmayarak ya da geçersiz oy kullanarak boykotu en büyük parti yaptınız. Biliniz ki sermaye düzeni direnişçilerin şahsında sizden öç almak istiyor. Saldırısı bir öç alma saldırısıdır. Öyleyse gelin bu öç alma hareketına karşı hareketla cevap verelim.

Kapitalizm ve çevre sorunu

Dünya kapitalist sisteminin uluslararası reklamcı ve allayıp pullayıcılarının temel görevi, bu barbar düzeni binbir türlü yalanlarla emekçi sınıflara şirin göstermektir. Bu amaçla da, kapitalist sistemin doğal işleyiş süreci içinde ortaya çıkan çarpıklık ve sorunların aslında arızı olgular olduğunu ileri sürerler. Kendi sistemlerinin bu sorunlara ne kadar “duyarlı” olduğunu göstermek için çeşitli günler ilan ederek şatafatlı ama sahte kampanyalar örgütlerler.

Bu tür “gün”lerden biri de, kapitalistlerin aslında “çevre dostu” olduğu yalanının bolca işlendiği “5 Haziran Dünya Çevre Günü”dür. Geçtiğimiz günlerde Demirel, Çiller, Karayalçın gibi burjuva politikacıların fidan dikme, kıyılardan çöp toplama, “Sevgi ve Barış Zinciri” oluşturma gibi ikiyüzlü şovlarıyla “kutlanan” çevre günü, ayrıca “Ulusal Çevre Andı”nın imzalanmasına da sahne oldu.

Kapitalist sistemin insanlığın başına sardığı en büyük belalardan biri sosyal ve doğal çevrenin tahrip edilmesidir.

Kapitalizm sanayi devrimiyle birlikte bilim ve teknolojiye muazzam atılımlar gerçekleştirdi. Bunu sağlarken, kar ve aşırı kar ihtiyacı nedeniyle üretim maliyetini asgari seviyede tutabilmek için bir yandan işgücünün maliyetini düşürmek için işsizler ordusu yaratırken, diğer yandan da ucuz hammadde ve enerji kaynakları sağlamak için arsızca doğal kaynaklara saldırdı. İhtiyaç duyulan enerjiyi ve hammaddeleri ucuz yoldan elde etmek için, ormanlık alanların, yeraltı ve yerüstü kaynaklarının yağmalanması süreci başlatıldı. Kapitalist sinai üretim ihtiyaç duyduğu enerjinin maliyetini sürekli düşürmeye çalışmış, bu amaçla termik elektrik santralleriyle çevreye ölümcül kömür tozları yayarken, nükleer santrallerle de çevreye yayılan radyasyonla büyük bir belayı insanlığın başına musallat etmiştir. Yakın tarihlerde yaşadığımız bazı örnekler bu durumu tüm açıklığıyla ortaya koymuş bulunmaktadır.

Kapitalistler, yalnızca işgücü ve hammadde maliyetini düşürmek için çevreyi kirletmekle kalmamaktadırlar. Aynı zamanda atık maddelerin, en “ucuz” yöntem olduğu için, gerisin geri doğaya salınması yoluyla da çevreyi tahrip etmektedirler. Yetersiz arıtma nedeniyle kimyasal atıklar çevreye gelişigüzel atılmaktadır.

Kapitalizmin bir dünya sistemi haline gelmesiyle birlikte doğanın bu yolla kirletilmesi, dünyanın her yerinde yaşanan bir olgu haline geldi. Kendi ülkelerinde zararlı atıklarla havayı soluyamaz, toprağı ürün vermez, suyu içilemez ve canlı yaşayamaz hale getiren emperyalist kapitalizm, bağımlı ülkeleri de kendi zararlı atıkları için bir çöplük olarak kullanmaya başlamıştır.

Kapitalizm aynı zamanda üretimde ve sosyal hayatta tam bir anarşi, düzensizlik, plansızlık demektir. Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte kırdaki mülksüzleşen köylülerin kentlere akını, kentlerde konut sorununu doğurmuştur. Bu sorun kapitalizmin bu anarşik yapısı içerisinde (özellikle geri ve orta kapitalist ülkelerde) gecekondulaşma ile çözümlenmeye çalışılmıştır. Emekçi sınıfların oldukça sefil bir ortamda, yolsuz, susuz, elektriksiz yaşamasını getiren bu olay aynı zamanda çevre sorununun bir başka boyutunu ortaya çıkardı. Bir yanda lüks konutlarda artı-değer sömürüsüyle gününü gün eden burjuvazi, diğer yanda ise derme-çatma yapılarda gününü nasıl kurtaracağını düşünen emekçi kitleler...

Kentlerin düzensiz ve plansız biçimde kalabalıklaşan nüfusu, kent halkının günlük atıklarının ne yapılacağı sorununu daha yakıcı hale getirmiştir. Bu sorun, genellikle, tonlarca çöpün gecekondular ve diğer kenar semtlerde oluşturulan kent çöplüklerine atılmasıyla “çözümlemiş”tir. Sonuç, içten içe yanan bu çöp dağlarının kimyasal gazlar salarak çevre halkına zarar vermesinin yanı sıra, patlayarak onların hayatlarına da acı biçimde son vermesi olmuştur.

Plansızlık ve anarşiyile karakterize olan kapitalist kent yaşamı öyle bir karmaşa içinde gelişir ki, buralarda ne düzgün bir kent içi toplu taşımacılık sistemi, ne işler bir kanalizasyon sistemi, ne de sağlıklı bir ısınma sistemi ve içme suyu şebekesi görebiliriz. Yollar, otomobil ve petrol şirketlerinin aşırı karlar uğruna içlerinde bir-iki kişinin bulunduğu otomobillere teslim edilmiştir. Konut ve işyerleri bacalarının havaya kömür vb. yakıt tozları üflemesine seyirci kalınmıştır. Kanalizasyonların kentin atıklarını, fabrikaların ise kimyasal atıklarını akarsu, boğaz ya da denizlere salmasına ve sonuçta sularda canlı hayatın katledilmesine gözyumuluştur.

Bu noktada, "kentlerde çöp fabrikaları kurarak, işler bir toplu taşımacılık sistemi oluşturularak, sağlıklı bir ısınma sistemi getirilerek, içme suyu tesisleri ıslah edilerek ve çoğaltılarak ve tüm bunlar için gerekli parasal fonlar sağlanarak bu sorunlar halledilemez miydi?" gibi bir soru sormanın hiçbir tutarlılığı yoktur. Çünkü, merkezi yönetimin olduğu gibi yerel yönetimlerin de mali kaynaklarından gelen paranın akacağı tek bir yer vardır kapitalizmde: Burjuvazinin kasası.

Çevre sorununun bir başka boyutu:

Kapitalizm, yalnızca azami kar dürtüsünün ve anarşik bir gelişmenin yönlendirdiği iktisadi yapıyla değil, buna bağlı olarak sömürge ve pazar paylaşım savaşlarıyla da doğanın canına okur. Bu amaçla geliştirdiği kitle imha silahları (nükleer, biyolojik, kimyasal silahlar ve yanısıra olağanüstü etkili hale getirdiği konvansiyonel silahlar), insan soyunun olduğu gibi doğanın ve diğer canlıların da baş düşmanıdır.

Kapitalist yağmacılar, bu amaçla toprağı suyu zehirlenmekten, insanlığın binlerce yıllık mirası olan tarihi eserleri yerle bir etmekten, doğanın akciğerleri olarak tarif edilen ormanları yakıp yoketmekten geri durmazlar.

Ne yapılıyor, ne yapılmalı?

Günümüzde doğanın bu denli tahrip edilmesi karşısında ortaya çıkan bir takım eğilimler vardır.

Bunlardan birincisi, bizzat bu tahribatın kaynağı/ sorumlusu olan kapitalistlerin tavrıdır. Bu tavır iki yönlüdür. İlki, kitleleri uyutmak, ikincisi kendi faaliyet alanları da olan doğal ortamın tamamen ölmesini engellemek için palyatif önlemlerle günü kurtarma çabasıdır. Bu amaçla emperyalistler, (sonuncusu, ironik bir tarzda, kendisi doğal kirlenme ve yağmalanmadan en çok pay almış bir yöre olan Rio'da yapılan) Dünya Çevre Konferansları düzenlerler. Utanmadan "Dünya Çevre Günü" ilan ederler. "Çevre Andı" yazıp ikiye bölünerek "şimdiki ve gelecek kuşakların temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkına" sahip olduğunu belirterek bunu sağlayacaklarına dair yemin ederler. Kapitalist ülkeler güya bu amaçla komisyonlar oluştururlar, çevre koruma yasası, orman yasası, kıyı yasası vb. adlarla yasalar çıkarırlar. Ama atmosferin ozon tabakasındaki delik büyümeye, dünya bitki ve orman örtüsü yok olmaya, akar ve durgun suların renkleri

çeşitlenmeye, fabrikaların bacaları havaya zehir üflemeye, kanalları ise çevreye her renkten sular salmaya devam eder. Çünkü bütün bu "tedbirler" in yüklüce bir maliyeti vardır. Kapitalistler ise buna asla yanaşmazlar. Bu nedenle aslında bu "tedbirler" uygulanmamak için alınmışlardır. Çünkü bu sorunun ardında, sorunu bizzat doğuran kapitalizmin kendi işleyiş mekanizması vardır. Kapitalizm, bu paradoksu, yani bir yandan kendi doğal işleyişi sonucu çevreyi tahrip etmesi ile bundan kendisinin de aslında zarar görüyor oluşu arasındaki çelişkiyi ortadan kaldıracak bir yetenek sergileyemez. Zira, çevrenin tahribi, azami karlılık ikesine göre işleyen kapitalist üretimin dolaysız bir sonucudur.

Diğer bir eğilim de "yeşilcilik" akımıdır. Güçlerini özellikle küçük-burjuva aydın tabaka içinde bulan bu akım, emperyalist metropollerde ortaya çıkıp yayılmıştır. Kapitalizm içinde "güçlü" ve "radikal" reformlar yoluyla çevre sorununun çözülebileceğini vaaz etmektedir. Bu akım bugün çoğu kapitalist ülkede kendisini parti olarak örgütlemiş, bunun yanısıra Greenpeace (Yeşilbarış) gibi teknik olarak donanımlı örgütler de ortaya çıkmıştır. Fakat bu tür örgütlerin yaptıkları, ellerinde DDT şişesiyle koca bir bataklıkta sivrisinek kümelerini tek tek öldürmek için çabalamaya benzer. Bataklığın bir bölgesini temizlerken, bizzat sivrisineklerin üremesine sebebiyet veren bataklık orta yerde durdukça, sivrisinekler eskisinden daha yoğun olarak üremeye devam ederler. Dolayısıyla bu tür hareketlerin çevre tahribine karşı mücadelesi anlamlı da olsa, çevre sorununun temel nedenine, kapitalizme yönelmedikleri için soluksuz ve etkisiz kalmaya mahkumdur.

O halde ne yapmalı? Bu sorunun cevabı, yukarıda verdiğimiz bataklık örneğinde gizlidir. Yapılması gereken yalnızca sivri sinekleri öldürmek değil, bununla beraber asıl olarak sorunu üreten bataklığın kendisini yoketmek olmalıdır. Yalnızca doğayı tahrip etmekle kalmayan, ama varlığıyla insanlığı da tehdit eden, gözü azami kardan başka bir şey görmeyen, tanıdığı tek değer para olan kapitalist kölelik düzeni yokedilmelidir. Sosyalizmin dünya çapında egemen kılınması bu sorunda da köklü tedbirler alınabilmesinin ve yaşanılır bir doğal çevreye sahip olabilmenin önkoşullarını yaratacaktır. Yaratacaktır; çünkü sosyalizm, temelde toplumun ihtiyaçlarını gözeterek bir planlama üzerinde inşa edilen bir üretim biçimidir. Sosyalist üretimde plansızlık, karlılık ilkesi yoktur. Dolayısıyla diğer tüm sorunları olduğu gibi çevre sorununu da çözmeye yetenekli tek toplumsaldır sosyalizmdir.

MK Değerlendirmeleri-V

Yeni politik yayın üzerine

Olağanüstü Konferanstan bu yana yaklaşık birbuçuk yıllık bir süre geçti. Olağanüstü Konferans ile bir sonraki Genel Konferans arası dönem için hareketimiz önüne bir dizi görev koymuştu. Bu görevlerin tümü de en temel ve acil olan göreve, parti inşa görevine bağlı olarak ele alınmış ve saptanmıştı. Dolayısıyla hareketimiz, Olağanüstü Konferans sonrasını yalnızca tasfiyeciliğin yaratmış bulunduğu tahribatı giderme süreci olarak ele almamış, bununla beraber, hareketi partiye götürecektir bir ön hazırlık süreci olarak da tanımlamıştı.

Genelde hareketin legal imkanları daha etkin bir biçimde kullanmaya başlaması ve özelde legal bir politik yayın organının çıkarılması da bu hedef ve görevler arasındaydı. Bu görevi pratikleştirmek, somut takvime bağlanmış bir göreve dönüştürmek, hiç kuşkusuz hareketin illegal örgütsel planda atacağı adımlara sıkı sıkıya bağlıydı. Bugün genelde illegal örgütsel temeli oturtma görevinin asgari planda başarılmış olduğunu söyleyebiliriz. Geline yerde hem legal alanda adımlar atılabilecek bir konuma ulaşmış bulunuyoruz ve hem de illegal örgütsel temeli güçlendirebilmek için legal çalışmanın desteklerine daha fazla ihtiyacımız var. '94 Dönemeci yazısı buna da açık biçimde işaret etmiştir.

Legal çalışmanın daha etkin kullanımı (özelde politik yayın) sorunu, bizim açımızdan bir süredir tümüyle pratik bir soruna dönüşmüştü. Dolayısıyla buna dönük hazırlığı her düzeyde yoğunlaştırıp hızlandırmak gibi ertelenemez bir görev vardı önümüzde. Kuşkusuz bu hazırlığın önemli bir boyutunu da böyle bir yayın ve çalışmanın mahiyeti ve sorunları konusunda kendimizi ve örgütü netleştirmek oluşturmaktaydı. Bir süredir belli vesilelerle işlenen bu sorunu, politik yayın adınının atıldığı bir sırada, burada yeniden ele almak yararlı olacaktır.

*

Az önce de ifade ettiğimiz gibi, hareketimizin önündeki tüm diğer görevler gibi politik yayın organı sorunu da partileşme göreviyle sıkı sıkıya

bağlantılıdır.

Politik yayın organının partileşme temel görevi ile ilişkisi iki düzeyde ele alınabilir:

Birincisi, politik yayın basit bir yayın faaliyeti değildir. Komple bir çalışma olan açık alan çalışmasını besleyen ve kolaylaştıran en temel unsurdur. Böyle bir yayın organı aracılığıyla hareketimiz açık alanı devrimci bir tarzda kullanabilme alışkanlığını geliştirmeyi de hedefliyor. Açık çalışma ile illegal / gizli çalışmayı birlikte ve ilkinin ilincisine tabi ve uyumlu bir tarzda yürütebilmek bir perspektif sorunu olduğu kadar bir alışkanlık, deneyim ve buna uygun kadro sorunudur da. Şu ana kadar, sınırlı deneyimler bir yana, gerçek ve etkin bir devrimci legal çalışma yürütmüş sayılmayız. Bu sınırlı deneyimimizle istenilen düzeyde etkin bir devrimci açık çalışma imkanı ve alışkanlığı sağlanamadığı da açıktır.

İkincisi, politik yayının partileşme görevi ile bir diğer önemli bağlantısıyla ilgilidir. Politik derginin içerik olarak da partileşme görevinin sorunları ve önceliklerine bağlı olmasıdır. Komünistlerin partileşmeye ilişkin görevlerini, belli temel unsurlarıyla, teorik / programatik gelişme, öncü işçilerle birleşme ve bunlara bağlı olarak, sol hareketteki parti potansiyellerini ayrıştırıp kazanma olarak tanımlayabiliriz. Politik yayının içeriği de kuşkusuz bu görevlere bağlı olarak şekillenecektir.

Ne var ki, bu politik yayının tüm bu fonksiyonları birden ve delaysız olarak yerine getireceği, getirmesi gerektiği anlamına gelmez. Zira buradaki fonksiyonları temelde başka araçların / mekanizmaların tutabileceği ve tutması gerektiği açıktır. Örneğin, teorik gelişme ve sol harekete teorik müdahale görevi, işin esasında bugün artık teorik dergiye ait bir alandır. Politik yayını bu alandaki görevi ise tali ve dolaylıdır. Teorik çalışma alanı yetkin bir biçimde tutulabildiği ölçüde, bu alanın süzülmesi ve daha popüler hale getirilmiş ürünlerinin politik yayını da beslemesi mümkün olacaktır. Ya da örneğin, siyasal yaşama ve sınıf hareketine devrimci politik ve taktik müdahalenin ana aracı

MYO'dur. MYO ne kadar yetkinleştirilebilir, güçlendirilebilir ve etkin bir silaha dönüştürülebilirse, bunun bir yansıması olarak politik yayın da yetkin ve güçlü olabilecektir.

Politik yayının partileşme süreci ile içerik alanındaki bağlantısı hakkında belirtilmesi gerekli olan bir unsur daha var. Politik yayın, öncü işçilerle bağ ve sol hareketi ayırıştırma alanındaki görevini, temelde sınıf ve emekçi hareketine dönük politik-taktik etkisi ekseninde gerçekleştirecektir. Zira o işlev olarak teorik dergiden ziyade MYO'ya yakın bir araçtır. Öncü işçiyi ve sol hareketteki potansiyeli ayırıştırıp kazanma görevinin teorik müdahale ile ilgili boyutu, temelde başka bir araçla, teorik dergi ile gerçekleştirilebilen bir görevdir. Politik yayın ise bu görevi MYO'ya paralel olarak, temelde sınıf ve emekçi kitlesine politik olarak etkileme çabası üzerinden gerçekleştirebilir. Teorik müdahale görevini ise, temelde bu çerçevede ve bu sınırlar içerisinde yerine getirebilir.

Denilebilir ki politik yayının bu kapsamda partileşme süreci açısından en temel ve belirleyici fonksiyonu (MYO'ya paralel bir biçimde yerine getireceği) sınıf hareketi taktik /politik müdahale ve dolayısıyla öncü işçi ile birleşme görevine bu zemin üzerinden yapacağı katkıdır. Bu kuşkusuz, politik yayın aracılığıyla devrimci harekete daha özgün platformlardan yapılacak müdahale ihtiyacını ortadan kaldırmıyor. Yalnızca bunun daha tali bir ağırlığa sahip olması gerektiği yönünde bir vurgulama oluyor.

Bugün devrimci sol hareketi ayırıştırma görevini ele alırken ve bununla politik yayın arasında ilişki kurarken, sol hareketi oluşturan yapı-

ların yığınsal tabana sahip olmayan dar kadro hareketleri olması gerçeğini gözetmek zorundayız. Dolayısıyla, politik yayının bu alanda anlamlı bir işlevsellik taşıyamayacağı bir dönemde bulunuyoruz. Nitekim halihazırda, pek çok yapı tarafından çıkarılan politik yayınların yaşadığı tiraj kısırlığı da bu gerçeğe doğrudan bağlantılıdır.

Bugün sol hareketi ayırıştırma görevi daha ziyade kadroları ayırıştırma görevidir. Bunun ise iki yolu vardır: Kapsamlı bir teorik müdahale ve sınıf hareketini az çok etkileyebilecek bir politik/taktik ve örgütsel performans... Politik yayının müdahalesi ağırlıklı olarak bu ikinci alandan olacaktır.

*

Bu genel çerçevede bize, hem politik yayın organının partileşme sürecindeki yeri ve fonksiyonu, hem de onun diğer araçlarla ilişkisi sorunu hakkın-

... illegal yayın bütünüyle özgür bir propaganda ve ajitasyon platformudur. Fakat özellikle yenilgi sonrasının olumsuz sonuçlarıyla, devrimci hareketin örgütsüzlüğü ve dağınıklığı ile karakterize olan bugünün Türkiye'sinde, illegal yayın esas olarak toparlanma ve örgütlenme faaliyetinin biçimi ve karakteri açısından üstünlük taşır. Sorun illegal bir örgütlenme ve faaliyet temeli yaratabilmekte ve legal araç, biçim ve yöntemleri buna tabi kılabilen miktardır. Sürekli güçlendirilen bir illegal siyasal organ ve onun beslediği çok çeşitli diğer illegal yayınlar dışında, bunun başkaca bir aracı yoktur. Illegal, ihtilalci, polislin saldırılarına dayanıklı, her zaman ve her koşul altında yaşayan ve mücadelesini sürdüren bir örgüt yaratmak isteyen, illegal yayın faaliyetini eksen alması zorunludur. Bunda mesafe katettiği ölçüde, yayın da dahil legal olanakları sağlıklı bir biçimde, üstelik çok daha etkili ve yararlı bir tarzda kullanabilir.

Ekim, sayı:14, Kasım 1988

Yeni dönemde özel önem taşıyan bir öteki sorun, illegal çalışmayı artık yeni bir düzeyde, daha etkili araçlar ve daha zengin biçimlerle sürdürülebilen bir legal çalışma ile sürdürebilmektir. Bunda çok geç kaldığımızı biliyoruz. Fakat bu gecikmişliğin gerisinde tam da illegal bir örgütsel temel yaratmadaki gecikmişlik vardır. Zira bu ikincisinde, illegalitede az çok bir mesafe almak, ilkinin (legal çalışmayı) doğru ve etkin bir biçimde sürdürebilmenin zorunlu önkoşuludur. Bu gözden kaçırıldı mı sonuç (sol harekette hep görüldüğü gibi) legalizm ve tasfiyecilik olmaktadır. Son bir yılda örgütü oturtmak, MYO'yu güçlendirmek ve örgütle bütünleştirmek doğrultusunda atılan adımlar, legal çalışmayı daha etkin bir biçimde gündeme almayı da olanaklı kılmıştır. Bugün bu alanda etkin bir faaliyet ortaya koymak, artık hareketimizin gelişmesinin olmazsa olmaz koşullarından biri haline gelmiştir.

Ekim, '94 Dönemeci, sayı: 88, 1 Ocak '94

da genel bir açıklık sağlamaktadır.

Kısaca yinelersek, politik yayın organının en temel işlevi, sınıf ve emekçi hareketine yönelik politika ve taktiklerimizi bu alanın imkanlarından da yararlanarak sınıf içinde yaygınlaştırmaya çalışmak; sınıf ve emekçi hareketine, onun öncü unsurlarına yol, yöntem, araç, eylem ve örgütlenme çizgisi konusunda açıklıklar sağlamak olacaktır. Politik yayın sol hareketteki parti potansiyellerini ayrıştırma görevine temelde bu sorunlar (ve bu sorunlarda sol hareketin taşıdığı zaaf ve yanlışlarının eleştirilmesi) üzerinden katkıda bulunacaktır. Bir kez daha belirtirsek; bu perspektif müdahalenin sınırını değil fakat temelini ortaya koymaktadır.

Ayrıca politik yayın organı, açık alanın devrimci / militan kullanımına hareketimizin birikim ve alışkanlığını geliştirme temelinde de katkıda bulunacaktır.

Politik yayının militan dağıtımını yapabilmek, onu fabrika önlerinde, işçi semtlerinde satılan ve okunan bir gazete haline getirebilmek son derece önemlidir. Bizim politik yayın çalışmamız büroların içine sıkışıp kalan türden bir çalışma olamaz. Yayınımız bayilerde, kitapçılarda okurunu bekleyen bir yayın olarak da kalamaz, kalmamalıdır. O, hedeflediğimiz fabrika ve alanlar başta olmak üzere, işçi ve emekçi kitlelere politik etkimizi taşımanın doğrudan aracı olabilmelidir. Onun satışı aynı zamanda yığımlara dönük sözlü ajitasyon-propaganda imkanlarını kullanabilmenin vesilesine dönüştürülebilmelidir. Ve o, henüz politik etkimizi taşıyamadığımız ya da örgütsel olarak ulaşamadığımız alanlara, politik etkimizi taşıyabilmenin ilk ve etkili aracı olarak kullanılabilmelidir vb.

*

Politik yayın, bu kapsamda, partileşme sürecine hizmet eden etkin güçlü bir araca dönüştürülebilmelidir. Bu herşeyden önce, bu yayının, başta ve temelde öncü işçiler olmak üzere tüm parti potansiyelleri açısından aranır, işlevsel bir yayına dönüştürülmesiyle mümkündür. Bu ise

Ekim, EKİM örgütünün Merkez Yayın Organı'dır. Yeni durumda onun bu işlevinde bir değişiklik olmayacak, dahası belki de ilk kez olarak, bu işlevini uygun koşullarda gerçekleştirme olanağını bulmuş olacaktır. Bir merkez yayın organı her şeyden önce hareketin ideolojik önderi olabilmelidir. Bunun içinse, Lenin'in sözleriyle, "teorik gerçekleri, taktik ilkeleri, genel örgütlenme görevlerini ve herhangi bir an için tüm partinin genel görevlerini" geliştirip ortaya çıkarabilmelidir. Teorik çabanın ağırlıklı olarak ayrı bir yayına aktarılması *Ekim*'in önemini azaltmayacak, tersine artıracaktır. Devrimci bir siyasal hareketin teorik çabası yürüttüğü mücadelenin siyasal ve örgütsel ihtiyaçlarına göre şekillenir, bu ihtiyaçları karşılar. Teorik çabanın ortaya çıkardığı sonuçları, yarattığı açıklığı, politik ve örgütsel faaliyetin yolgösterici hattı olarak değerlendirmek bir Merkez Yayın Organı'nın temel işlevlerinden biridir. Teorik yükünün alınması onun teorik işlevini kaybetmesi değil, fakat bu işlevi artık daha farklı bir tarzda, deyim yerindeyse teoriyi politikaya yedirerek, politik ve örgütsel sorunları ulaşılmış teorik açıklıkların ışığında irdeleyerek ve pratik çözümlere bağlayarak gerçekleştirmesi demektir. Merkez Yayın Organı sürdürülen bütün politik ve örgütsel faaliyetin yolgöstericisi, yönlendiricisi, bu çerçevede biçimlenen merkezi önderliğin kürsüsüdür. Aynı şekilde Merkez Yayın Organı, *Ekim*, örgütümüzün temel ve taktik konulardaki görüş ve politikalarının, hedef ve görevlerinin dolaysız ve bağlayıcı taşıyıcısı, yansıtıcısıdır. Yığımlar ve kamuoyu karşısında örgütümüzün sesi ve kürsüsüdür.

Ekim, sayı:49, Ekim 1991

hareketimizin sınıf ve emekçi hareketinin taktik, yol, yöntem vb. alanlardaki ihtiyaçlarına devrimci bir yanıt verebilme kapasitesine doğrudan bağlı olacaktır. Buradan hareketimize güven duymaya başlayan, onun önderlik kapasitesi hakkında olumlu bir izlenime sahip olan ileri işçileri ve devrimcileri hareketimizle daha üst düzeyde birleşme arayışına gireceklerdir. Teorik görüşlerimizi ve örgüt gerçekliğimizi daha yakından tanımak isteyeceklerdir. Ya da tersinden, diyelim teorik dergi üzerinden hareketimize yakınlaşmaya başlayan parti potansiyelleri, politik yayın ve MYO üzerinden hareketin taktik / politik ve örgütsel çizgisi tarafından da kuşatılacaklardır. Bu ise bu güçleri ayrıştırmayı ve kazanmayı kolaylaştıracaktır.

Ne var ki burada soruna bütünlüklü bakmak gerektiği açıktır. Partileşme süreci bir dizi görevin toplamının organik bir ifadesidir. Ancak tali görevlerin asli görevleri sekteye uğratmasına izin vermeden, tüm bu görevleri uyumlu bir tarzda yürütbildiğimiz ölçüde, partileşme sürecini başarıyla

ilerletmek mümkün olabilecektir. Dolayısıyla politik yayın, ancak MYO, teorik dergi ve örgütsel inşanın pratik görevleri alanında bir boşluk doğmadığı zaman işlevsel olabilecek, partiye hizmet edebilecektir. Komünistler, bu asli görevlerin zayıflamasına, tersine daha da güçlendirerek sürdürülmesine özel bir dikkat göstermelidirler. Güçlü bir politik yayının ancak bu eksene bağlı olarak anlamlı olabileceğini hep hatırla tutmalıdırlar.

Ne var ki bu, yalnızca genelde doğru perspektiflere sahip olma sorunu değildir. Bu eğer bunu garantiye alacak adımlarla ve kurumlaşmalarla tamamlanmıyorsa, pratikte pek bir değer taşımayacaktır.

Burada dikkat edilmesi gereken üç önemli unsur olduğu söylenebilir.

Birincisi, teorik derginin öncüyü ve sol hareketteki parti potansiyellerini ayırıştırma konusundaki görevi ile, bu görevi politik yayının yerine getiriş tarzı arasındaki ayrımı belirgin bir biçimde ortaya koyabilmektir. Politik yayma, bu alanda son derece belirleyici ve dolaysız bir rol oynayacak teorik derginin işlevini karartacak, ya da teorik alanı zayıflatmaya yolaçacak bir misyon yüklenmemelidir.

İkincisi; MYO ile politik yayın arasındaki ilişki ve işbölümü sorunu doğru bir yaklaşımla ele alınabilmeli, bu alanda özellikle MYO'nun zayıflatılması ve işlevsizleştirilmesi sonucunu doğuracak yanlış perspektif ve önerilerle araya kesin sınır çizgileri çekilebilmelidir.

Sol hareketin bu alandaki zaafı hareketimiz tarafından yeterli açıklıkta bilinmektedir. Bunun perspektif alanındaki en bariz yansıması, legal yayını politik, illegal yayını ise örgütsel bir organ olarak

değerlendirmektedir. Oysa bizim için MYO'nun ideolojik-politik ve örgütsel işlevleri bir bütünlük taşımaktadır. Demek oluyor ki, MYO hareketin yalnızca temel örgütsel yayını değil fakat aynı zamanda temel politik-taktik yayın organıdır da. Politik yayın ile MYO arasında hareketin politik/taktik hattını ortaya koymak anlamında politik yayın lehine bir işbölümü söz konusu olamaz. Politik yayın bu aynı işlevi MYO'ya paralel biçimde ama bir başka zeminde yerine getirecektir. Fark yalnızca buradadır.

Her iki yayın organı arasında olması gereken tek zorunlu işbölümü ise, MYO'nun politik yayından farklı olarak, temel örgütleyici bir fonksiyona sahip olmasıdır.

Üçüncüsü; teorik cepheyi, örgüt cephesini ve MYO'yu zayıflatmadan, tersine git-tikçe daha da güçlendirerek, tüm bunları politik yayın organı ile pekiştirmek, kuşkusuz her şeyden önce doğru bir perspektifi gerektirir. Hareketimiz bu perspektife sahiptir. Dahası hareketimizin bu alandaki refleksi de güçlüdür. Şu ana kadar tüm merkezkaç eğilimlere ve zorluklara karşın, stratejik öncelikleri yitirmemeyi başarmış olmamız bunun en önemli göstergesidir. Ne var ki, açık alanı daha etkin kullanma sorununun güncelleştiği bu-

Şimdi yeni bir sınavla karşı karşıyayız. *Ekim* şimdi yeni bir sınava hazırlanıyor. Türkiye devrimci hareketinin şimdiye kadarki pratiğinde değişmeyen bir kural var. Her legal siyasal yayın girişimi, varsa eğer illegal olanın tasfiye edilmesiyle sonuçlanmıştır. En iyi durumda, illegal olan işlevini yitirmiş, göstermelik hale gelmiş, yasak savma kabilinden çıkartılmıştır. Komünistler bugün artık *"illegal bir siyasal yayın organını hiçbir biçimde zayıflatmaksızın ya da ikinci plana düşürmeksizin legal bir yayının nasıl çıkarılabileceğini"* (MK iç yazışmaları, Ağustos '93) göstermek sorumluluğu ile yüzyüzedirler. Bir Merkez Yayın Organı olarak *Ekim*, zayıflatmak bir yana, gerek içerik gerekse de biçim olarak daha kaliteli bir yayın çizgisine oturmak, yeri doldurulamaz olan işlevini güçlenerek sürdürmek sorumluluğuyla yüzyüzedir.

İdeolojik-politik perspektiflerine tutarlılıkla bağlı kaldıkları sürece, önlerine çıkacak güçlükler ve omuzlarına binecek yeni yükler ne olursa olsun, komünistler bu sınavdan da başarıyla çıkacaklardır. Bundan kuşku duyulmamalıdır.

Ekim, sayı: 82, 1 Ekim 1993

gün, şu gerçeği bir kez daha hatırlamakta yine de yarar var. Bu çizgiyi koruyabilmek, teorik cepheyi, örgüt cephesini ve MYO'yu zayıflatmadan bir politik yayın çıkarabilmek, mevzilenmeyi / kurumlaşmayı da bu öncelikleri gözeterek tarzda yapabilmekle mümkündür. Örneğin, tüm bu fonksiyonları, bir ya da iki organın üzerinden gerçekleştirmeye çalışmak hiçbir fonksiyonun layıkıyla yerine getirilmemesi sonucunu doğuracaktır.

Ruanda: Kabileler arası savaş değil Emperyalist sömürgeciliğin hazırladığı soykırım

Ruanda ve Burundi devlet başkanlarını taşıyan uçak 6 Nisan'da bir roket fırlatılarak düşürüldü. Bunun üzerine büyük çapta katliamlar başladı. Televizyon kanalları, bu vahşetin bir bölümünü görüntüleriyle yansıttılar.

Bu katliamın asıl nedeni ve sorumlusu kapitalist sistemdir. Burjuvazi bu vahşete yüzeysel bir neden bulmakta bile zorlanıyor. Sermaye medyası bu soykırımı kabilelerarası savaş olarak yansıtıyor. Böylece emperyalist sömürünün bu soykırımdaki rolü karartılıyor.

Ruanda'nın nüfusu 7,5 milyon ve burada üç etnik grup yaşıyor. Nüfusun %90'ını Hutular, geri kalan kısmını ise Tutsiler ve Twalar oluşturuyor. Burjuva medya etnik gruplardan söz ediyor, ancak onlar bir ulusu oluşturuyorlar. Soyları, dilleri ve kültürleri aynı. Bu üç grup yüzlerce yıl aynı topraklarda beraberce yaşadılar.

Ruanda'daki asıl çelişki sınıf çelişkisidir. Kraliyet ailesi, ordunun komuta merkezi, kabile reisleri ve zengin çiftlik sahipleri Tutsilerden oluşuyordu. Hutular ise genelde ortakçı köylülerden oluşuyordu. Egemen sınıfı oluşturanlar Tutsi olmasına rağmen, onların bileşiminde

“soylu”lar azınlıktalar. Tutsilerin büyük çoğunluğu yoksul.

Ruanda, sömürgecilik öncesinde oldukça kuvvetli bir krallıktı. O kadar ki, köle avcılarına karşı koyabildi. Almanya, Ruanda'yı 1899'da kendi sömürgesi haline getirdiğinde, burayı feodal egemenliğe dayanarak yönetti. Daha sonra Ruanda, Burundi ile beraber, 1919'da Belçika sömürgesi oldu. Belçika sermayesi de Almanya gibi, ikinci paylaşım savaşı sonrasında aynı feodal egemenliğe dayandı. Sömürgeciler yerli feodal gericiliği kullanmakla kalmadılar, aynı zamanda bu yapıyı güçlendirdiler. Sömürge hükümetler ve Katolik kilisesi aristokratik kesimi öğrenimde ve istihdamda kolladılar. Halkın çoğunluğu sömürgeci rejimden çok çekti. Sömürü ve baskı doğal olarak direnişe yolaçtı. Ancak burjuva medyasının döne döne sunduğu propaganda, Hutular ile Tutsiler arasında asırlardır süren bir düşmanlık ve savaşların olduğu biçimindedir. Oysa bu gruplar arasındaki çatışma Belçika sömürgeci yönetimi tarafından, bu halkın bağımsızlık mücadelesini paralize edebilmek için körüklendi.

Sömürgeci güç Belçika

'50'li yılların ardından Belçika sermayesi Ruanda halkının bağımsızlık isteklerini bastırmaya yöneldi. Baskı yöntemine başvuran tüm sömürgeci güçlerin yüzyıllardır kullandıkları “böl ve yönet” taktiğini uyguladı. Belçika hükümeti Parmehutu Partisinin kurulmasına öncülük etti. Bu parti, aristokrasi ve egemen sınıfların statüsüne son verilmesi durumunda, bağımsızlık hakkından vazgeçeceğini sömürgecilere taahhüt etti. Bu partinin şiarı da zaten: “Demokrasi şimdi, bağımsızlık ileride” idi. Sekter bir konumda olan parti politik programı yalnızca Hutuların çıkarlarını gözetiyordu. Diğer Ruandalılara hak tanınmıyordu bu programda. Bu parti, sömürgeci burjuvazi tarafından cesaretlendirmesi ve yardımı ile, krallığa ve iktidardaki sınıflara karşı “1959 devrimi”ne / ayaklanmasına önderlik etti. Ne var ki bu ayaklanma feodal hiyerarşiyi parçalasa da, bu saldırı esas olarak egemen aristokrasi ve sömürgeci güçlerle işbirliği edenleri değil, genelde Tutsileri hedefliyordu.. Böylece Belçika kapitalistleri, iç ve dış sömürgecilere karşı varolan kini, halk grupları

arası kavgaya akıtmayı başardılar. Onbinlerce Tutsi komşu ülkelere, kuzeyde Uganda'ya, doğuda Tanzanya'ya, güneyde Burundi ve Zaire'ye kaçtı. 1961-1966 yılları arasında bu mülteci gruplar Ruanda'ya saldırdılar. Hutu hükümeti bu saldırıları bir gerekçe sayarak, ülkedeki Tutsilere karşı ırkçı bir politika izledi. Bu da mültecilerin sayısını daha da artırdı. Nisan jenosidinden önce bile 2 milyon insan yurtlarından sürülmüştü.

1962 yılında Ruanda sözde bir bağımsızlık elde etti. Ülke 1990 tarihine kadar baskıyı giderek artıran Hutu rejimi tarafından yönetildi. Bu Güney Afrika'da oluşturulan "Apartheid" sisteminin değişik bir versiyonuydu; etnik gruplar arasına kin tohumları ekildi. 1965'te tek partili devlet ilan edildi. 1973 ise general Habyarimana'nın darbesi geldi ve bu zat kendini devlet başkanı ilan etti. Devlet başkanının gücü neredeyse sınırsızdı. Sistemin doğası gereği rüşvet, kayırma vs. olağan şeylerdi. Yıllık kişi başına düşen gelir miktarı 300 Amerikan doları gibi komik bir miktardı.

Fakat gerçekte bağımlı ülkelerin yoksullaşmasının asıl sebebi sömürgeci yağma ve soygun demek olan emperyalist dünya sistemidir. 1991'de Ruanda'nın ihraç ettiği ürünlerin 2/3'ünü yalnızca kahve oluşturuyordu. 1985'te ton başına kahve fiyatları 2.500 Pound iken bu rakam 1993'te 500 Pound'a

düştü. Yine bu dönemde emperyalist ülkelerin sattığı sanayi mallarının fiyatları kesintisiz arttı. Mesela 1989'da bir kamyon alabilmek için, 1984'e nazaran, 3,5 misli daha fazla kahve üretmeleri gerekiyordu.

Bu koşullar altında Ruanda ve Burundi İMF'nin güdümüne girdi. Bundan sonra 1970'te 7 milyon dolar olan Burundi'nin borcu, 1990'da 850 milyon dolara yükseldi. İMF her yeni kredi verişinde koşulları ağırlaştırıyor, dolayısıyla iç ekonomi tekelci sermayenin çıkarları doğrultusunda biçimlendiriliyor.

1979'da Ruanda Yurtsever Cephesi kuruldu. Amaçlarını ise şöyle sıraladı: Ülkede ulusal birliği sağlamak, gerçek demokrasi, bütün Ruandalılara emniyet, kendi gücüne dayalı entegre bir ekonomi kurmak vs. Bu amaçlardan da anlaşılacağı gibi bir sosyalist değil, burjuva demokratik örgüt.

Ruanda Yurtsever Cephesi 1 Ekim 1990'da askeri rejime karşı bir "kurtuluş" savaşı başlattı. Belçika hükümeti ise cuntayı desteklemeye devam etti. Fakat bu rejim çökmeye yüz tutunca desteğini çekti. Aslında RPF'nin yürüyüşü sadece Fransız sermayesi tarafından durdurulabilinirdi.

Bundan sonra Belçika Arusha Antlaşması'na yakın ilgi gösterdi. Bu antlaşma ve Birleşmiş Milletler'in mavi berelilerinin bu ülkeye konuşlandırılmasından sonra,

eski sömürgeci düzen tekrar yerleşmiş oldu. Devlet başkanı Habyarimana, Belçika tekellerinin desteğinde, ülkedeki terörü artırdı. Başkan öldürülmeden iki hafta önce, öldürülmesi planlanan muhalefet liderlerinin bir listesinin yapıldığını doğruladı. Ve ülkedeki kaostan rejimin ve sömürgecilerin sorumlu olduğunu açıkladı. Bugün ise emperyalist Fransa Ruanda'ya sözde yardım etmek için asker yığıyor. Fransız militarizminin Ruanda halkının çıkarı için değil, kendi çıkarı için bu ülkeyi işgal ettiği açıktır.

Kapitalist dünya sisteminin krizi derinleşirken, emperyalist sermaye değişik yerlerde cadı kazanları kaynatıyor. Daha dolaysız ve daha fazla sömürü için politika geliştiriyor. Tek tek emperyalist ülkelerin pazar kapma savaşı, sistemin krizine paralel olarak, bu son günlerde daha da alevlendi. Kapitalist sistem tarihinde soykırımlar oldu. Ancak Ruanda'da kısa sürede büyük çoğunluğu Tutsilerden bir milyon insanın katledilmesi, Kürdistan ve Bosna'da devam eden soykırımlar, kapitalist sistemin maskesini bir kenara bırakarak, pervasızlaştığını anlatıyor.

Kapitalist sistemin bugüne kadar ayakta kalmasının en önemli nedenlerinden biri onun bu maskesidir. Bu maske de giderek ortadan kalmaya başladığına göre, sistemin sonu yaklaşmış demektir.

Yerel çalışmanın bazı sorunları

Mart-Nisan ayları hem yoğun bir pratik çalışma, hem bir pratik deneyim ve hem de örgüt olma, bir organize yapıya ve davranışa bürünme açısından büyük bir fırsat, zengin bir dönem olmuştur.

Eldeki unsurların büyük çoğunlukla yeni ve deneyimsiz oluşu düşünüldüğünde, böylesi bir dönemin bizim için neyi ifade ettiği daha iyi anlaşılır. Öte yandan, en deneyimsiz ve yeni unsurların bile iyi bir organizasyon ve profesyonel bir örgütçü yaklaşımla büyük işlerin altına girebileceği somut olarak görülmüştür.

Bu faaliyet dönemi, bizim açımızdan bir ilk şekillenme, bir toparlanma ve gücümüzü, yeteneğimizi sınama dönemidir yalnızca. Azmimizi, coşumuzu artıran ve kendimize olan güvenimizi pekiştiren olumlu bir yönü de vardır. İş yapma ve yapabilme gücünü sınavarak sonuca varma, çalışmanın pratik yönünün somut olarak ortaya çıkması ve görünmesi saflarımızda büyük bir moral yükselmesi yaratmakta gecikmemiştir. Siyasal varlığımızın ve mücadelemizin anlamı ve hedeflerinin isabetliliği böylesi bir çalışma içerisinde daha anlaşılır ve somut bir şekle bürünmüştür. Bu, önemli bir kazanımdır bizim için. Zira uzun bir yolun henüz ilk metrelerinde olduğumuzun bilincindeyiz.

Bu ilk kazanımlar beraberinde eksiklik ve zayıflıkları da gündemimize sokuyor. Asıl bunun üzerinde durmamız ve bunları aşmak için yapmamız gerekenleri analiz etmemiz yönünde zorluyor bizi.

Teorik birikim ve siyasal bilinçlenme bakımından alacağımız bir hayli mesafe vardır. Pratik bakımdan yapılanı, teorik bakımdan tamamlamak gerekiyor. Bunu yapabildiğimiz oranda, bu bölgede gerçek bir örgüt ve gerçek bir önderlik yaratma zeminini döşemiş olacağız. Sınıf hareketiyle bütünleşmenin yolunu da böyle bir çalışma kolaylaştıracaktır. Zira çevremizdeki işçi unsurları etkilemek ve onları mücadeleye çekebilmek, onların bütün açmazlarına ve kafalarındaki sorulara, doğru çözümler ve yanıtlar verebilmekle mümkün olacaktır. Siyasal bir örgütü, onu temsil edebilecek yetkinlikte kadrolar varedebilir. Böylesi kadrolar ise iktidara yürüyebilen bir örgüt içerisinde, düzeni tüm yönleriyle eleştiren, karşısına alan, alternatifini

sunan bir mücadele içerisinde yaratılabilir. Siyasal bilinçlenme düzeyi örgütsel düzeyimizi belirler ve örgütsel düzeyimiz, siyasal faaliyetimizin sınırlarını çizer. Teori ve pratik arasındaki diyalektik bağ, bu siyasal süreçler içerisinde somutlanır.

Teorik-ideolojik yetkinleşme, pratik çalışmalar içerisinde yeralan tüm unsurlar için gözetilmek durumundadır. Pratik çalışmanın düzenlenmesi bakımından ortaya çıkan aksaklıkların gerisinde de teorik-ideolojik düzeyin geriliği yatmaktadır. Olaylar ve olgular tüm yönleriyle ele alınamamakta, ilk planda akla gelenler yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır. Bu amatörliğin gerisinde de aynı zayıflık yatmaktadır. İdeolojik etkimizle ve siyasal çıkışlarımızla bize gelenleri bu düzeyimize çıkarmak işi, o düzeye erişmiş kadroların işidir. Bu bizim işimizdir. Dışımızda ya da başka yerlerde aramak, peşinen geriliğe mahkum olmak demektir. Bu nedenle bu yönümüzü en kısa zamanda güçlendirerek somut çalışmalara yönelmek zorundayız. Bu, kendi organ toplantılarımızın düzenli bir şekilde yapılmasıyla ilgili olduğu kadar, buna bağlı bir biçimde düzenli okuma gruplarının örgütlenmesi ve çalışmalarının denetlenmesi suretiyle aşılabilecek bir sorundur.

Toplantı için gerekli yerlerin bulunması ve ayarlanması ise ayrı bir problem olmaktadır. Bu konularda tam bir amatörlik göze çarpmaktadır. Bunun çözümü, çevre ilişkilerimizin geliştirilmesi ve düzenlenmesi çerçevesinde gerçekleşebilir. Bütün ilişkilerimizi örgütsel ihtiyaçlarımız açısından yeniden gözden geçirmek, aynı zamanda yeni ilişkilere ulaşabilmek, etkinliğimizi de artırıcı bir rol oynayacaktır. Kısacası hem ilk ilişkilerimizi örgütlemek, hem de yeni ilişkilere ulaşmak, toplantıların düzenli yapılabilmesiyle doğrudan bağlantılı olduğu gibi, toplantıların düzenli olarak yapılabilmesini de koşullandırır.

Bir diğer sorun da randevulardır. Randevuların yeri, zamanı ve sıklığı üzerinde pek fazla düşünülmeden ve en kolaycı bir tasarruf şeklinde ortaya çıkmakta ve ortaya çıktığı haliyle de örgütsel açıdan pek çok sıkıntılara yol açabilecek boyutlara erişebilmektedir. Örneğin bir yoldaşımızın pratik faaliyet sonrası kontrol randevusuna gelmemesi, bir anda örgütsel çalışmayı felce uğratabilecek bir

pozisyona sokmuştur bizi. Zira bu yoldaşın bir başkasıyla, ertesi günün erken saatlerinde bir randevusu vardır ve üstelik bu randevuya dolu gidecektir. Kontrol randevusuna gelmediği için, buluşacağı kişinin dahil olduğu ekibin durumu hakkında bir bilgiye sahip değildir. O ekibe ait kişi de kendi kontrol randevusuna gelmemiştir. Böyle bir durumda ertesi günkü o ekiple ilgili tüm randevuların iptal edilmesi gerekirken (zira prensip olarak yakalanabileceklerini öncelikle gözönüne almak zorundayız) yoldaş gelmediği için bu bilgiyi almamış ve biz de kendisine ulaşma imkanından yoksun olduğumuzdan, örgütsel işleyiş felç olabilecek bir noktaya sürüklenmiş olmaktadır.

Faaliyetlerimizdeki en ufak bir ihmalin nele mal olabileceğini bu örnek son derece çarpıcı bir şekilde açıklamaktadır. İhmal, zincirleme olarak tümüyle örgütü tehdit eder mahiyettedir. Bu rahatlığın ve kolaycılığın sorgulanması ve bir daha böyle bir davranışa izin verilmemesi örgütsel bir zorunluluktur. Pratik faaliyet sonrası kontrol mekanizmasını işletmek hayati önemdedir ve hiçbir zaman aksatılmamalıdır. Burada randevu yerlerinin iyi tarif edilmemesinden doğan sıkıntılar da aynı derecede önemlidir. Artık idare etme yaklaşımlarını bir yana bırakmak, örgütsel bir sorumluluk içerisinde, kolektif bir ruh ve disiplinle olaya eğilmek zorundayız.

Randevuların yeri titizlikle seçilmeli, bir kullanılan yer bir daha kullanılmamalıdır. Ayrıca nokta yerler pek kullanılmamalı, ara sokaklar ve belirli bir yol üzerinde karşılaşmalar şeklinde yerler tespit edilmelidir. Bizim randevularımızda buna benzer eğilimler vardır ve değiştirilmelidir.

Randevuların sıklığı, düzenli toplantılarla sıkı bağlantı içindedir. Toplantıları yapamazsanız, görüşme trafiği kendini gösterir. Üstelik alınan kararlarda kolektif yön değil, kişisel yön belirleyici olur. Organlarda alınan kararlar değil, kişilerin öngördüğü kararlar yaşam bulur. Bu mekanizma, dinamik bir örgütlülüğü değil, mekanik-bürokratik bir örgütlülüğü koşullandırır. Buna bir dur demek gerekiyor. Örneğin dağıtım mekanizmasının aksatılması hem örgütsel çalışmayı aksatan ve hem de örgütsel gizliliği zedeleyen sonuçları beraberinde getirmekte, bunun kendisi ayrıca yaygın buluşmaları dayatmaktadır. Oysa bu konuda kolektif bir irade konulabilseydi, böylesi durumlara düşülmezdi.

Bir diğer nokta mevcut unsurların birbirleri açısından da açığa çıkması, yani "iç illegalite"nin

gereğince gözetilmemesidir. Bu, hem aldığı görevlerin bilinmesi açısından, hem de kendisinin tanınması bakımından sakıncalar doğurur. Bir kişiyi gereksiz yere çok kişi tanımamalıdır. Bu da ancak birim organların oturtulması ve işlevselliğe kavuşturulmasıyla mümkün olacaktır. Zira birim üyeleri, kendileri dışında ancak zorunlu ilişkileri tanıyabileceklerdir. Diğer unsurları tanımaları gerekmemektedir. Onlar ancak kendi alanlarıyla ilgili olarak ilişkileri düzenlemelidirler. Bizde çok kimse gereksiz yere birbirini tanımakta ve hatta çoğu kez çok değişik oluşumlar içinde faaliyetlere katılmaktadırlar. Bunu düzenlemekle karşı karşıyayız.

Öte yandan randevulara gelmeme ya da akatma, pek sık olmasa da rastlanılan bir durumdur. Bunun gerisindeki rahatlık, o kişiyi başka kânullardan bulabilme olanağıdır. Ya evini bilmektir ya da ulaşabileceği kişileri. Bu durumun bir zayıflık anında nele malolduğunu örgütümüz gayet iyi bilmektedir. Zira örgütsel şekillenişte ve örgütsel ilişkilerde, hiçbir zaman kişilerin güvenilirliği üzerinden hareket edilemez. Örgüt, örgütlü güvenilmezlik ilkesi çerçevesinde hareket etmek zorundadır. Yoldaşlara duyulan güven ayrıdır, örgütü güvenceye almak gibi hayati önemde bir konu ayrıdır. Bunlar birbirleriyle karıştırılamazlar. Bu ilke, gizlilik ilkesiyle doğrudan bağlantılıdır. Buna bir son vermek gerekiyor. Bilinen evler derhal değiştirilmelidir. Hatta iş ve işyerleri de bu anlamda ele alınmalıdır. Oturup bir zayıflık anında ne olacağını bekleyemeyiz. Önden tedbirlerimizi almak durumundayız. Yeni ve deneyimsizliği de hesaba katabileceğiz, mevcut birikimlerimizi boşa çıkararak işten bile değildir.

Bu dönemi başarılı diyebileceğimiz bir çalışmayla bitirmiş bulunuyoruz. Ancak yukardaki söylenenler ışığında düşünüldüğünde, operasyona maruz kalmamamız neredeyse bir şans eseri olmuştur. Örgütsel omurgayı, bu dersler ışığında daha sağlam oturtmak durumundayız. Bunu gerçekleştirebilecek kapasite ve enerji bizde fazlasıyla vardır. Yeter ki işlemesini iyi bilelim.

Ankara'lı işçiler, emekçiler ve gençler şimdi bizi daha yakından tanımaktadırlar ve kısa bir zamanda daha net ve doğrudan tanıma olanağı bulabileceklerdir. EKİM, burada bir güç olduğunu dostla ve düşmana yeterince kanıtlanmıştır. Hedefimiz daha ileriye, partiye doğrudur.

Ankara'dan Ekimciler / Mayıs '94

Ankara II. Çalışma Organı Raporundan...

Sınıf çalışmasında kararlıyız

Ankara geçmişten bugüne küçük-burjuva katmanların sosyal hareketliliğine sahne olan illerin başında yer alıyor. Memurların ve öğrencilerin sayıca yoğunluğu, fabrikaların görece dağınık ve şehrin dışında olmaları, işçi sınıfının burada gerçek anlamda hiçbir zaman farkedilmemesine ve bunun geri plana itilmesine sebep olmuş, belli sendikalar dışında anlamlı bir yönelim gösterilmemiştir. 1994 yılı ortalarına geldiğimiz şu günlerde dahi Ankara işçi sınıfı henüz bakir bir şekilde farkedilmeyi bekliyor. Sınıf bu anlamda henüz keşfedilmiş değil. Devrimci basında onun sorunları hakkında bir tek yazı yok. Bununla birlikte devrimci-demokrat anlayışların sınıf üzerinde şimdilik bir etkide bulunmamaları yine de komünistler açısından bir avantajdır.

Çalışma bölgemiz olan Ankara'nın yapısı kısaca şöyle somutlanabilir: Sayıları yüzbinlerle ifade edilen işçi, buna yakın kamu emekçisi (memur) ve bunlardan hiç de az olmayan bir öğrenci gençlik... Gericı rejimin başkenti olması... Tüm komutanlıkların, askeri okulların, elçiliklerin, MİT'in, siyasi polisin ve kolluk kuvvetlerinin hakim olduğu bir alan olması...

Komünistler olarak böyle bir şehirde faaliyet göstermekteyiz. Zorluklar nispeten fazladır. Biz de başarmak ve onları devrimci bir temelde çözmek için varız. En büyük silahımız hareketimizin ideolojik çizgisi ve teorik-ideolojik kavrayış düzeyimizdir. Öte yandan dünya devrimine, onun bu bölgeden ivme kazanarak yeni bir kalkışına olan inancımız, bizi sınıfla sınıksız birleştirecek devrimci ruhsal şekillenişimizdir.

Mart-Nisan döneminde gerçekleştirdiğimiz atılım, il düzeyinde ilk kez olarak gerçek bir örgüt olmamızın potansiyel olanaklarını yarattı. Elde edilen güçlerin hem ideolojik olarak çizgimize uygun eğitilmeleri, hem de bunun pratik faaliyetle hızlı bir tempoda gelişimi, teori-pratik bütünselliği açısından bizlere önemli bir kavrayışı sağladı.

Tasfiyecilik sürecinden sonra EKİM Ankara'da adeta yeniden doğdu. Hareket kendisini tıkanmaya götüren ayakbağlarından kurtulmuş ve bunu tüm boyutlarıyla yeşerdiği zemin üzerinden kapsamlı bir eleştiriye tabi tutmuştu.

Tasfiyecilik süreci sonrası hareketi bizler devraldık. EKİM'in ideolojik-pratik çizgide netliği, Türkiye devrimi ile dünya devrimci hareketinin sorunları konusunda henüz sınırlı da olsa ortaya koymuş bulunduğu çalışmalar, doğru halkın kavranıp yakalandığı mesajını bizlere verdi. Bu güçle hareketin saflarına katıldık. Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Köken olarak küçük-burjuva bir zeminde oluşumuzun getirdiği belli dezavantajlar oldu. Sınıf dışı olmak doğal olarak insanı daha hareketli toplumsal katmanlar içinde çalışmaya götürebilir. Sonuçta da ister istemez ideoloji de o sınıfların ideolojisiyle etkileşim içine girerek canlı özünü kaybeder. Bizler böyle bir akıntıya hiçbir zaman kapılmadık. Hareketin proleter sosyalizmde ısrarlı tutumu ve buna uygun bir pratik tutumu bizlerin geri platformlara sürüklenmesine izin vermedi.

Hareketimiz Ankara'da '89 yılında olumsuz bir deneyim yaşamış, güçleri tahrip olmuştu. Bu süreçten sonra tekrar toparlanmaya başlayan hareket, tasfiyecilik süreciyle beraber geride hiçbir güç bırakmayacak şekilde tasfiye olmuştu. EKİM'in yaşadığı bu sancılı süreçler iyi irdelenmezse bizlerin içinde bulunduğu örgütlenme durumu ve çalışma tarzı hiçbir şekilde anlaşılamaz. Bizler geçmişe olduğu kadar kendimize de hep eleştirel bir gözle baktık. Kalıplaşmış önyargıların saflarımızda yeşermesine olanak vermedik. Zaten eldeki mevcut güçlerin sınırlı durumu ve önümüze koyduğumuz dev hedefler buna izin vermezdi-vermedi. Böyle zorlu bir zeminde örgütlenme mücadelesi verdik ve geline yerde çok anlamlı güçlere ulaştık. Bunlar kendi içinde bizleri yarına taşıyacak ilk yapı taşları olarak çok şey ifade ediyorlar. Bunlarla toplumsal gelişmeyi kucaklayacak ve ona müdahale edeceğiz.

Sınıf çalışması deneyimi olmayan ama bunda hep ısrar eden genç bir devrimci kuşağı... Adımızı büyük bir toplumsal davadan almışız. Üstelik dünya kapitalist zincirinin en zayıf halkalarından birini oluşturan Türkiye gibi bir devrim toprağının zenginliklerine sahibiz. Hareketimizin sahip olduğu iddia, hırs, misyon ve kavrayış düzeyi bizlere ivme katan ve yol gösteren etkili bir silahtır.

Elimizdeki tüm güçler diri, öğrenmeye yatkın, sorumluluktan kaçmayan ve başarmak azmiyle dolu komünistler. Mart döneminde Newroz ve yerel seçimlere yönelik faaliyetlerde ilk kez yeralan yoldaşlarımız, Nisan ayındaki çalışmalara daha çok motive oldular. Sistemli bir çalışmanın ortaya çıkardığı bu tempo bizleri ayrıca sevindirdi. Kolektif ruh ve perspektifin her türlü burjuva tembelliğe ve alıklığa meydan okurcasına tutturduğu hız, devrimci iradenin planlı bir şekilde başaramayacağı bir sorunun olmadığını ortaya koydu. Gelecek günlerimiz bizi takvim devrimciliğini aşan bir perspektifle karşı karşıya bırakıyor. Bunu aşmak hepimize düşüyor.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Yeni dönemin pratiği

Militan dağıtım ve emekçilerle sıcak temaslar

15 Mayıs tarihli gazete dağıtımı sırasında daha öncekilerden farklı bir pratik yaşadık. Önceki dağıtım faaliyetlerimizde, özellikle de başlarken semt sakinleriyle karşılaşmamaya özen gösteriyorduk. Sadece bitmeden 5-10 dakika önce bu tedbiri kaldırıp doğrudan dağıtıma geçiyorduk. Özel olarak diyalog geliştirme çabasında bulunmuyorduk.

Bu sefer ise havalar ısınmıştı ve bayram tatili olduğu için emekçiler üçer beşer kapı önlerinde toplanmış, sohbet ediyorlardı. Uzun süredir kapılarının altından aldıkları *Ekim*'i elden verdiğimizde hiç yabancılik çekmediler. Daha gazetemizi

görmeden "*Ekim* mi?" diye sordu bir kadın. Gözcü yoldaşımız okuyup, okumadıklarını ve nasıl bulduklarını sordu. Aldığımız yanıt; "mükemmel" idi. Az ilerde ise bizi polis otosuna karşı uyaran kadınlarla sohbet ettik. "Biz bu tür şeylere hasretiz" diyordu bir genç kız. Ne olduğunu anlamaya çalışan kadınlara "devrim davaları" diye cevap veriyordu gururlu bir ses. Bir evde ise "yoldaşlarımız gelmiş" diye karşılandık. Kurabildiğimiz kısa diyaloglarla tanışma ve evleri tespit etme imkanını bulduk. Semt hakkında bilgiler aldık.

Bu çalışma sırasında duyduğumuz heyecan, sevinç

ve coşku kelimelerle anlatılamayacak kadar yoğun. Aynı zamanda çalışma tarzımızı yeni dönemin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirmemizin imkanlarını daha net olarak gördük. Bir an önce genel propaganda ile etkilediğimiz emekçilerle doğrudan ilişkiye geçmeli ve onları örgütlemeliyiz. Bunun nesnel imkanları vardır.

Bundan sonraki dağıtım faaliyetlerimizde bu amaca uygun bir tarz geliştirmeli ve her somut durumu değerlendirmeliyiz. Devrimci pratik faaliyette öncü olan komünistler örgütlülükte de öncü olmalıdırlar.

Dağıtım grubu/İstanbul

Birlik olacağız ve kazanacağız

Kısa bir süre öncesine kadar bir tekstil fabrikasının dikim bölümünde çalışıyordum. İşyerinde haksızlık, sömürü ve işverenin egemenliği hat safhadaydı. İşçilerin bilinçsiz olmaları kendilerini bu ağır çalışma koşullarına mahkum ediyordu. İşveren insanların zayıflığından yararlanarak günlük doğal ihtiyaçların karşılanmasını bile yasaklıyordu. Örneğin paydos saati dışında su içmeye veya tuvalete gitmeye izin yoktu. İşverenin istediği dilsiz, sağır, robotlaşmış, hiçbir sosyal etkinliği bulunmayan, çalışmaktan başka birşey düşünmeyen işçilerdi.

İşçileri bu katı kurallara boyun eğmeyi zorlayan korkunç boyutlara ulaşmış işsizlik tehditi.. İşçilerden biri hakkını savunduğu ve bu kurallara karşı mücadele verdiği zaman kendisini sokakta buluyor. Örneğin yılın ilk altı ayı için yapılan % 30 zammı yetersiz bulan bazı arkadaşlarımızın aynı günün akşamı işlerine son verildi. İşveren böylece işçilerin olası bir hareketliliğini durduracağını sandı. Gerçekte bu onların korkaklığının ve zayıflığının göstergesiydi.

Bu olaydan kısa bir süre sonra firmanın durumunun çok iyi olduğunu açıkladılar. İşçilere ise, onları "istikrar paketi"nden çıkan % 100'lük, % 150'lik zamlara karşı sözde mağdur etmemek için ek bir zam vaadinde bulundular. Temmuz ayının % 30'luk zammının % 25'ini iki ay öne alarak, bu aşağılık taktikle fabrikadaki hareketlenmeyi bir kez daha önlemeyi başardılar.

Bir kaç gün sonra bant şefi yanıma gelerek imalat müdürünün yanına gitmemi söyledi. Burada "sen akıllı başında bir kızsın niçin böyle şeylerle uğraşıyorsun?" diye karşılandım. Daha açık konuşmasını isteyince, hakkımda istihbaratın olduğunu ve işime son verdiğini açıkladı. Nedeni hayli ilginçti. Benim başka bir işyerinde çalışan bir arkadaşının olduğunu ve bu arkadaşının sendikalaşma faaliyetinde bulunduğunu söylediler. Patronla ve işletme müdürü ile

görüşme çabalarım işverenin tasmalı köpekleri ve polis çağırız tehditi ile engellendi.

Ben ise, tüm işçiler birleşerek haksızlığa, sömürüye karşı savaşıcağımızı, bir gün bu savaşı kazanacağımızı, bütün işçiler tek yumruk olarak karşılarına dikileceğimizi söyledim. Bunun üzerine akşam çıkışta işçilerle görüşmem için servisler kalkıncaya kadar bana ödeme yapmayacaklarını, başka bir araba ile göndereceklerini söylediler. O gün istediklerini elde ettiler ama ben ertesi gün işçilerle gene de görüştüm. Onlar asla ilişkilerimizi sürdürmemize mani olamayacaklardır. Mücadele etmemizin ve işçileri kazanmamızın önüne geçemeyeceklerdir!

Canla başla savaşıcağız, birlik olacağız ve ne pahasına olursa olsun zaferi kazanacağız.

Bir tekstil işçisi/İstanbul

Birliğimizi ve dayanışmamızı güçlendirelim!

5 Nisan Kararları sonrasında işten atılmalar yoğunlaştı. Adana Belediyesi de, 200 kadro fazlası olduğu gerekçesiyle bundan payını aldı. İşyerimizdeki ileri işçiler olarak biraraya geldik ve destek amaçlı bir ziyaretle mali yardımda bulunma kararı aldık. İşçi kıyımının sermayenin işçi sınıfına karşı bir saldırısı olduğunu, bu saldırıya karşı birlikte direnmek gerektiğini ve dayanışmanın önemini anlatarak işyerimizden 5 milyon TL'nin üzerinde bağış topladık.

Direnişçi işçiler bizi coşkuyla karşıladılar. İşçiler, 30 gündür direnişte olmalarına rağmen isteklerinin kabul edilmediğini, düzen partilerini dolaşarak destek istediklerini fakat bundan da bir sonuç alamadıklarını, kararlı olduklarını, ölmek var dönmek yok diyerek Ankara'ya yürüyebileceklerini söylediler. Bizden yürüyüşe

destek vermemizi istediler. Gücümüz oranında destek vereceğimizi söyleyerek ayrıldık.

Yürüyüş günü belli bir yere kadar birlikte yürüdük. Bu onlar için büyük bir moral oldu. Yürüyüşün başlangıcında büyük bir coşku yaşanıyordu. "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "Yaşasın işçilerin birliği!" sloganları atıldı. Kirli savaşa ilgili slogan atmak istediğimizde, komite tarafından engellendik. İşçiler de komitenin inisiyatifinin dışına çıkamadılar. Konaklama yerine vardığımızda, türküler söyleyip halaylar çektikten sonra başarı dileyerek ayrıldık.

Bu eylemler sınıfın birliğinin ve dayanışmasının önemini, sınıfın dayanıklılığı ve örgütsüzlüğü koşullarında mevzii direnişlerin ne kadar güçsüz kalacağını gösteriyor.

Cevahir/Adana

TC ve doğanın korunması ikiyeüzlülüğü

Sermaye iktidarı bir yandan hemen hergün Türkiye'de ve Kürdistan'da onlarca yurtsever, devrimciyi katlederken, köyleri ve dağları bombalayıp yakıp yıkarken, öte yandan tam bir ikiyeüzlülükle insanı ve doğayı ne kadar sevdiklerine dair nutuklar atarak düzenlerini şirin göstermeye çalışıyor. Oysa işçi sınıfı ve emekçiler biliyorlar ki, onların iktidarı sadece insanların değil aynı zamanda doğanın da katilidir.

Haliç'i, Marmara'yı, Kuş Cenneti'ni, Ege'yi Akdeniz'i kirleten onlar değil mi? Ülkenin ormanlarını arsa mafyacılığı, rant çıkarıcılığı, villa yapımı için yakanlar onlar değil mi?

Kürdistan topraklarını PKK gerilları barınıyor bahanesiyle bombalayan, ormanları ateşe veren onlar değil mi?

Yine Batılı emperyalistlerin ülkemizi kendi çöplükleri haline getirmesi için yerel ve genel yönetimlerde tartışmalar başlatan, meclisten yasa çıkarmaya varacak denli yüzüstüleşen bu arsızlar, bugün utanmadan çevre günü etkinlikleri düzenliyorlar. Onca propagandaya rağmen, Dünya Çevre Haftası etkinliklerine, düzenle uzlaşmış marjinaler ve entellektüeller dışında kimseyi katmayı başaramadılar.

Bir yandan Kürdistan'da dağları, ormanları bombalayıp yakıp yıkacaksın, öte yandan da yeni evlenenlerden ve nüfus kağıdı çıkaranlardan belli sayıda ağaç fidesi dikmelerini isteyeceksin! İşte kapitalizm budur.

Beyhan Duman/İstanbul

Lenin'den siyaset dersleri

"Rusya'da devrimci bir halk yok" muydu?

9 (22) Ocak Kanlı Pazar katliamı Rusya'da 1905 Devrimi'nin başlangıcını oluşturmuştu

"Gene de ikisi arasında büyük fark var. Devrim öncesi Rusya'nın okumamış işçileri siyasal bilinçle yeni ulaşan dürüst kişiler olduklarını eylemleriyle kanıtladıkları halde, bugünün sosyal-pasifistleri, geniş anlamda, uyuşturucu sözlerle halkı devrimci kavgadan koparmağa çalışan iki yüzlü kimselerdir.

İşte büyük halk kitlelerinin bu uyanışı ve siyasal bilinçle devrimci mücadeleye yönelişi, 22 Ocak'ın tarihsel önemini belirtir.

Rus liberallerinin o günlerdeki önderi olan ve yurt dışında sansüre uğramayan illegal bir yayın organı çıkaran bay Peter Struve, "**Kanlı Pazar**"dan iki gün önce "Rusya'da devrimci bir halk yok" diyordu. Cahil bir köylüler ülkesinden devrimci bir halkın doğabileceği fikri, burjuva reformistlerinin bu "**yüksek tahsilli**" kibirli ve son derece aptal önderine bütünüyle saçma görünüyordu. O günlerin reformcuları bugünküler gibi -gerçek bir devrimin gerçekleşmeyeceğine derinden inanmışlardı.

22 Ocak 1905 öncesinde Rusya'daki devrimci partiler bir avuç kişiden oluşuyordu. Reformistler bizi bugünküler gibi bir „hızlıp“ olarak nitelendirmişti. Birkaç yüz devrimci örgütleyici, birkaç bin yöresel örgüt üyesi, bir aydan daha sık çıkmayan ve çoğunlukla dışarda basılıp büyük zorluklarla Rusya içine sokulan altı devrimci gazete; 22 Ocak'tan önce Rusya'da devrimci partilerin ve devrimci sosyal demokrasinin durumu buydu. Bu durum, dar görüşlü küstah reformcuların Rusya'da henüz devrimci bir halkın bulunmadığı yolundaki iddiasına biçimsel bir kanıt sağlıyordu.

Buna rağmen görünüm birkaç ayda bütünüyle değişti. Birkaç yüz devrimci sosyal demokrasinin sayısı "**birden**" binlere çıktı, binler iki, üç milyon proleterin önderi oldu. Proletaryanın kavgası güçlü bir maya oluşturdu. Bu maya gücü yüz milyona ulaşan köylü yığınları arasında devrimci hareketlere yol açtı. Köylü hareketi ve orduda yaptığı yankılar ordunun çeşitli bölümleri arasındaki silahlı çatışmalara neden oldu. Böylece 130 milyon nüfuslu koca bir ülke devrime yöneldi; böylece Rusya, devrimci proletarya ile devrimci halkın Rusya'sına dönüştü."